

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnštvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravnštvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11
za trikrat 9
za več kot trikrat . . 8
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Grand ministere.

Pa recite, da politika ni zanimiva veda! Posebno zgodovina ogrske politike podaja stotero vzgledov, da se ne zajema tako vroča nobena juha, kakor se skuha. Poleg vislice stoji večkrat ministrski stol, zraven jasne vladne palače so temne ječe. V soboto je še bil na krmilu ogrske vlade star general, ki je bil s svojimi dvornimi svetniki pripravljen mirnim srcem državni voz zapeljati na tir absolutizma. In 24 ur pozneje so vladarju prisegli zvestobo voditelji one koalicije, ki je državi bila odpovedala vojake, davke in sploh vse pogoje normalnega življenja ter Avstriji napovedala neizprosni gospodarski boj. Bivši prekucni so čez noč najboljši patriotje. In dežela je vesela, ker se je oprostila mučne mōre, tisočere množice kličejo vladarju in svojim voditeljem: Elien!

In zakaj toliko krika, toliko boja in znoja, toliko škode na državnem ugledu in imetju? Mogočna klika si je zapisala na svojo zastavo: Neodvisna Ogrska za vsako ceno! Vlada je v letih, država v zadregi, sedaj je čas, da udarimo — ob mizo. Samostojna država pa najprej potrebuje samostojno armado. Torej mažarski poveljni in službeni jezik za ogrske polke! Poslanec Barabas je razvil svoj prapor, hodil od mesta do mesta, od sela do sela, in množice so rasle ter mu pritrdjevale. To logiko si je osvojil Košut s svojimi pristasi, pridružil se mu je grof Apponyi s tovariši, in stara liberalna stranka je na stališču nagodbe iz leta 1867 omahovala na levo in na desno ter omahnila s krmila.

Ogrska kriza se je pričela v jeseni 1902, ko je Szellova vlada zahtevala od parlamenta, da pokliče 20.000 nadomestnih rezervistov v aktivno službo. Opozicija je preprečila vladno predlogo. Dne 6. novembra 1902 je vlada zahtevala, da se število vojaških novincev pomnoži od 103.000 na 125.000. Grof Apponyi, tedaj še v liberalni vladni stranki, sestavi in objavi znane mažarske zahteve glede armade. To priliko izrabi Košutova neodvisna stranka in zahteva dne 24. januarja 1903 v razpravi o vojaških novincih mažarski službeni jezik za ogrske polke, mažarske zastave, mažarske častnike za samostojno »ogrskoarmado.« Prišel se je hud parlamentarni in peresni boj o vprašanju, ali ima vladar sam neomejeno vodstvo armade ali mora svoje vladarske pravice deliti z ogrskim parlamentom, kar jasno nasprotuje nejasnemu mažarskemu besedilu avstro-ogrske nagodbe. Neodvisna Košutova stranka je pričela z obstrukcijo, ki je trajala 2 meseca. Koloman Szell je mirno gledal obstrukcijo do 10. junija. Njegov naslednik je bil grof Khuen-Hedervary, ki je umaknil vladno predlogo glede večjega števila vojaških novincev. Obstrukcija pa je nadaljevala ljudska stranka s pomočjo levega krila Košutove stranke. Že 9. avgusta je grof Khuen izročil vladarju svojo ostavko, pa še do jeseni vodil vladne posle. Koncem oktobra 1903 je grof Tisza prevzel vladno ter se pričel pogajati z opozicijo glede vojaških vprašanj. Ta pogajanja so trajala več mesecev in jeseni 1904 je skušal zlomiti opozicijo z novim strogim poslovníkom. V spominu so še burni prizori v novembru in decembru, ki jih je v zbornici provzročila »lex Daniel«. Anarhija je bila v zbornici in po deželi. Tisza je razpustil drž. zbor, pri novih volitvah pa je vladna liberalna stranka bila poražena ter ostala v znatni manjšini, Košut je postal gospodar položaja. In zgodilo se je, da je vladar dne 9. svečana 1905 prvič na Dunaju sprejel Košuta v avdienci. Vse opozicijske stranke so sklenile zvezo, koalicijo, ki je preprečila sestavo vsake nove vlade. Posredovali so Andrassy, Szögyeny, Lukacs, Burian, Weckerle in drugi, toda Košut in Apponyi sta bila neizprosna. Sredi ju-

nija 1905 je odstopila Tiszova vlada in baron Fejervary je nastopil svojo trnjevo pot. Dne 15. septembra se je predstavil zbornici ki ga je sprejela z mačjo godbo. Dne 23. septembra je vladar pozval na Dunaj voditelje koalicije, ki so bili gluhi zavsak opomin. V decembru je bil državni zbor odgođen in 19. svečana razpuščen, ker so se razbila vsa pravna pogajanja.

In sedaj? Bivši divji Jakobinci so postali pohlevni Jakobci, kričavi Barabas je prenašal oljko med Fejervaryjem in Košutom, in v boju najglasnejši junak, rodom Polaček, še vedno v preiskavi zaradi žalitve Veličanstva, je čez noč pravosodni minister, ki more ukazati drž. pravdniku, da ustavi preiskavo.

Vsa na prvi pogled smešna komedija je vendar resna stvar. Kakor vedno, je tudi v tem slučaju moral naš dobri in skrbni vladar popraviti nerodnosti in zmote raznih svetovavcev. Kako se je stvar vršila za kulisami, to je danes za širšo javnost še tajnost. A ne motimo se, ako trdimo da je vladar sam zopet zvezal pretrgano nit pogajanj. Danes poteče po zakonu določeni dan, ko bi morale biti razpisane nove volitve za ogrsko poslansko zbornico ter se izvršiti zadnji čas do 19. maja tri mesece po razpustu. Danes bi se bila pričela doba absolutizma. To pa je hotel vladar preprečiti. V petek je sprejel v avdienci grofa Andrassyja in Košuta, v soboto dr. Weckerle in v nedeljo popoldne so že prisegli novi ministri.

Ogrska ima ministrstvo, ki ga nekateri listi imenujejo »grand ministere« — veliko ministrstvo. Razdelili so si portfelje vsi mogočni voditelji koalicije: Andrassy, Apponyi, Košut, Zichy, Polonyi, Daranyi in predsednik je znani dr. Weckerle, ki je uvedel civilni zakon. Ako so poročila zanesljiva, je koalicija skoraj vse zapostavila ter odložila na ugodnejše čase, kar je zagovarjala in zahtevala z vso mažarsko brezozirnostjo. Prvo delo nove vlade je bilo, da je razpisala nove volitve, ki se bodo vršile od 29. t. m. do 9. maja. Druga naloga nove vlade je, da dobi od parlamenta drž. proračun za leto 1905 in 1906, vojaške novince in potrebno posojilo za razne državne blagajne. Vlada se je dalje obvezala, da državni zbor odobri razne trgovinske pogodbe ter z Avstrijo sklene carinsko in trgovinsko pogodbo do l. 1917. Vsa vojaška vprašanja so odložena do časa, ko »grand ministere« napravi red v državi ter prepusti mesto drugi, definitivni vladi. Ta pa pride na vrsto, ko bode izvoljena zopet nova zbornica na podlagi splošne in tajne volilne pravice. Do istega časa pa poteče še mnogo Donave v Črno morje. V enem letu pa se ne more mnogo zgoditi. Koalicija je bila edina le v defenzivi, v odporu in boju. Ko pa se prične resno delo, pokažejo se zopet vsa gospodarska, politična in verska nasprotja v koaliciji združenih strank. In tedaj se pokaže, ali je sploh še mogoč dualizem v okviru nagodbe iz l. 1867. Zadnji dogodki so pokazali, da je resna odločnost in neupogljivost oni zid, ob katerem si Madjar razbije čelo, četudi pride na svet z ostrogami.

Občni zbor „Slovenske kršč. socialne zveze“.

(Konec.)

»Zveza« kot centrala.
(Poroča L. Smolnikar.)

Tudi v pretečenem letu je »Zveza« kot centrala naših društev uspešno izvrševala svojo nalogo. Kako je s predavanji, s sodelovanjem in udeležbo pri raznih društvenih prireditvah, zlasti pa s prireditvijo mariborskega zborovanja pospeševala našo društveno organizacijo, o tem natančneje poroča drug gošpod v »društveni kroniki«. Temeljite govorje mnogobrojnih poročevalcev na tej ma-

riborski akademiji naši pa v celem obsegu prinaša letošnji »Društveni koledarček«. Prireditve takega akademičnega zborovanja je postala možna le vsled tesne združitve naših društev v »Zvezi«. Že ob tem zborovanju je »Zveza« štela 133 društev z 9720 člani. Od takrat pa do danes je pristopilo iznova 12 društev, tako da je sedaj v »Zvezi« 145 društev blizu 11.000 člani. Kdor se hoče natančneje seznaniti o stanju teh »Zvezinih« društev, naj pregleda »seznamek« v letošnjem »Društvenem koledarčku«, kjer bo našel v suhih številkah nagradnega obilico izvršenega dela za izobrazbo našega naroda.

»Zveza« je izvrševala po Kranjskem svoje delovanje po svojem glavnem ljubljanskem in vipavskem odboru, po drugih slovenskih pokrajinah pa so jo krepko podpirali posamezni pomožni odbori: štajerski, koroški, gorški in na novo ustanovljeni tržaški pomožni odbor. Ti odbori so deloma pomagali ustanavljati nova izobraževalna društva, deloma podpirali že obstoječa s svetom, predavanji itd. Poskrbeli so deloma ti pomožni odbori tudi, da se je začel izvrševati na lanskem mariborskem zborovanju sprejeti predlog, naj se po vseh dekanijah ustanove dekanjski odbori, katerih glavna naloga bodi, ustanavljati društva tam, kjer jih še ni in ustanovljena bodrili k živahnemu delovanju.

»Zveza« je kot izdajateljica publikacij v pretečenem letu založila samo »Društveni koledarček« II. letnik, s katerim kot društvenim glasilom tesneje spaja posamezna društva in krepki misel za živahno društveno delovanje. Prvi letnik (1905) je izšel v 1500 izvodih in je vrgel čistega dobička 120 K, ki se bodo porabile v »Zvezine« namene. Drugega letnika smo razposlali 2000 izvodov in je upanje, da bo gromotni uspeh dokaj boljši od prejšnjega letnika. Blagajna centrale, ki se nabira iz letnih prispevkov posameznih društev, izkazuje 367,85 K dohodkov in 170 K stroškov (mariborsko zborovanje), tako da ima preostanka 197,85 K.

Ker se vedno bolj množijo prošnje posameznih društev, naj jim centrala pošilja predavateljev, je »Zveza« ustanovila poseben fond, iz katerega se bodo poravnali potni stroški za tiste gospode, katerim gromotna sredstva ne pripuščajo takih izdatkov. Tako upa »Zveza« vzbuditi tem več delavcev na polju društvenih predavanj. Ta fond znaša sedaj 151 K.

Poročilo knjižničarja.

Knjižničar tovariš Kos poroča: Knjig se je izposodilo, od časa, kar smo se preselili sem v »Union«, ko se je knjižnica na novo uredila, to je do 6. junija lanskega leta — 1130. Knjižnica šteje zdaj 1434 knjig, lanske leto jih je štela 1270, toraj jih je prirastlo 164, dozda je »Zveza« nekaj kupila za denar, ki ga je dobila za nekaj starih knjig, ki jih je prodala ker jih nihče ni hotel brati. Nekaj knjig sta darovala Luka Smolnikar in pa Stefe ki že od začetka naše »Zveze« skrbi za našo knjižnico in nam da vse knjige, ki jih on sploh zamore dobiti, posebno od »Slovenčevega« uredništva. Zato izrekam obema gospodoma najsrčnejšo zahvalo in prosim da bi ostala oba gospoda tudi nadalje tako naklonjena naši knjižnici kot do sedaj, da bi se naša knjižnica potem zamogla še nadalje razvijati.

Tečaj za slovensko stenografijo.

Predsednik dr. Krek je prečital poročilo phil. Robide o tečaju za slovensko stenografijo. Izrek Gabelbergerjev »Stenografija mora postati občna znanost za vsacega izobraženca« se dandanes v časih, strojev in elektrike vedno bolj in bolj bliža resnici. Čas je zlato in v stenografijo si lahko prihranimo marsikako uro, ki jo porabimo za drugo delo. Dobro izvežban stenograf lahko sledi tudi najhitrejšemu govorniku, a tudi isti, ki še nima dovolj praktične vaje, a obvladuje dobro teoretično brzopisje lahko na majhnem prostoru v trikrat hitrejšem času kot z navadno pisavo pove svoje ali tuje misli. Po vseh srednjih šolah se podučuje brzopisje kot neobligaten predmet, a ni več daleč čas, ko postane stenografija obvezna, kot je že sedaj na trgovskih šolah. — Upoštevajoč navedeno je naprosila »Zveza« državno izprašanega učitelja stenografije Adolfa Robida, da prevzame v »Kršč. soc. zvezi« pouk v slovenski stenografiji, da se nudi vsem članom prilika navaditi se tako preprosto stenografijo. Pouk se je vršil vsak teden enkrat in sicer v ponedeljek od pol osmih do devetih. Prvo uro se je oglašilo 31 učencev oziroma učenek; pa to število se je skrčilo že drugo uro na 16 obiskovalcev, ki so vstajali do zadnjega.

Podučevala se je stenografija po Gabelbergerjevemu sestavu in po knjigi prof. Novaka. Boljše knjige ni dobili kot je ta, samo preobširna je. Vzelo se je: črke, konzonance, stiki, vložke, stesnjevanje, stapljanje, vokalizacija v zvezi z konzonantizmom. Za besedno krajšanje je nedostajalo časa, pa to lahko vsakdo sam prouči, ker je knjiga ravno v tem delu prav izvrstna. Glavna pozornost se je polagala na teoretično naobrazbo in na razumevanje in pravilno uporabo pravil. Praktična navodila za hitro pisanje so se tudi poučevala, a vaje v brzopisju so za sedaj ostale, ker je dobra teoretična podloga prvo. Praktik postane stenograf z vajo in to se je za zdaj prepuščalo vsakemu posamezniku. V velikih počitnicah se bo kurz nadaljeval, če se oglašijo dovolj učencev.

Dr. Krek konča poročilo s: »Srčna hvala g. Robidu!«

Pevski zbor.

Poročilo pevovodje A. Čadeža. Lani se je na shodu v Mariboru povdarjalo, naj društva v svoj delokrog uvrste med prve točke gojitve narodnega petja. Petje je prevažno činitelj za probujo našega naroda, petje nudi vsakemu društvu najplemenitejšo zabavo, petje je mnogokrat vez, ki združuje društvo in ga varuje razpada.

Tudi v »Zvezi« smo osnovali precej številčen mešan pevski zbor, ki se pridno vežba v narodnem petju. Že pred letom se je v okrilju »Zveze« zbiralo nekaj pevcev in pevk, ki so se vadili v cerkvenem petju; vendar ta zbor ni še pripadal »Zvezi«, ker vsi udje niso bili njeni člani. Imenovani zbor se je pa okrepil in pomnožil ter oživil kot »Zbor slov. kršč. Zveze«, ki naj goji slovensko narodno petje. Poleg tega pa je ostal še posebej manjši cerkveni zbor, ki ga vodi odbornik g. Črnič, in ki oskrbuje petje pri moški Marijini družbi ter pri cerkvenih slovesnostih »Zveze«.

Pevske vaje za »Zvezni« mešan zbor so se vršile za časa jesenske in zimske sezone povprečno po dvakrat na teden; oddelek za cerkveno petje je imel tudi večkrat redne in izredne poizkušnje. Vseh zborovih članov je točasno 30, ki se povečem prav pridno in redno udeležujejo pevskih vaj. Pevskemu zboru je »Zveza« za začetek oskrbela 25. vezanih izvodov »Slovenske Pesmarice« I. in II. del; ter nekaj zvezkov Aljaževih zborov.

Zvezni zbor je doslej javno nastopil pri društvenih prireditvah šestkrat prav s povoljnim uspehom. Vnanji znak pevcev in pevk je slovenska trobojnica, ki je na njej pripeta lira in napis »Slov. kršč. socialna zveza v Ljubljani«.

Za nakup novih muzikalij je obljubljena potrebna vsota.

Prepričani smo, da se bo mladi pevski zbor čedalje bolj okrepil in učvrstil kot mešan zbor, pa tudi posebej osnoval kot moški in kot četverglasni ženski zbor, ter da bo postal privlačna moč za mnoge mladeniče in mladenke, ki so doslej z nekim nezaupanjem zrli na naš naraščaj in našo »Zvezo«.

Knjigovodski tečaj.

Podlesnik poroča: V smislu mariborske resolucije se je vpeljal v letošnji sezoni knjigovodski tečaj, katerega je redno in z vidnim veseljem obiskovalo 15 učencev. Tečaj se je pričel začetkom meseca novembra 1905 in končal 30. marca t. l. z javno izkušnjo, ki je pokazala, da so se učenci vsled njihove marljivosti dokaj priučili. Zeleti je, da se ti tečajji ohranijo in spopolnijo s tečajem za korespondenco in event. tudi s tečajji za druge trgovske vede, tako da ustvarimo tem potom svojo ljudsko trgovsko akademijo. Lepo bi se dala združiti s temi tečajji društvena »Čebelica«, iz katere naj bi vzrastla delavska hranilnica in posojilnica. Od delavske hranilnice in posojilnice pa ni daleč pot do tako zaželjene, tako potrebne stavbe v Ljubljani, ki naj bi nosila napis »Delavski dom«.

Telovadba.

Isti poročevalec poroča: Potreba po telovadbi v naših organizacijah, je našla odmev v merodajnih krogih, ki so preskrbeli, da dobimo lastno telovadnico. Ni daleč čas, ko bo mogoče povabiti slovensko delavstvo k otvoritvi nove, lepo moderno urejene telovadnice.

Abstinenca.

Podlesnik želi, da bi se misel za abstinenco krožke udomačila tudi med društvi, združenimi v organizaciji »Slov. kršč. socialne zveze«.

Blagajnikovo poročilo.

»Zvezin« blagajnik tovariš Jos. Sedmak poroča: V preteklem poslovnem letu je imel moški »Zvezin« oddelek 255,71 K dohodkov, stroškov pa 226,13 K. Preostanek je torej znašal 29,58 K. Ustanovnih članov ima »Zvezin« moški oddelek 20, podpornih 5 in rednih članov 40. Tudi »Zvezina Čebelica« je vrlo delovala in je naložen v »Čebelici« 1600 K.

Volitev »Zveznega« načelnikstva.

Na občnem zboru izvoljeni člani »Zveznega« načelnikstva so: preds. dr. Janez Ev. Krek; njegov namestnik Luka Smolnikar; zapisnikar Mihael Moškerc; blagajnik Jožef Sedmak; knjižničar Frančišek Kos; odborniki so: Anton Cadež, Ivan Černič, dr. Evgen Lampe, Ivan Podlesnik, Janko Štefe, dr. Aleš Ušeničnik; namestniki so: Peter Bizjak, Ivan Gostinčar, Jernej Urban, Ignac Zaman; pregledovalci računov pa: Jožef Gostinčar, Jakob Milavec, Albin Pavšek. Ženski »Zvezin« oddelek pa vodijo: načelnica Marija Manfredo; zapisnikarica Pavlina Vider; odbornice pa so: Matilda Križaj, Ana Jakopič in Amalija Mittermajer.

Socialni in govorniški tečaj.

Poroča dr. Krek. Socialni kurz obiskuje 30 »Zvezin« članic in članov. Sad socialnega kurza je, da se ne boje obiskovalke in obiskovalci tudi v javnosti ne liberalnih fraz pa tudi ne socialno demokratske surovosti. Socialni kurz mora ostati trajen v »Zvezi«. Tudi govorniški tečaj, ki ga je vodil dr. Evgen Lampe, je dobro uspeval. Vsak teden so se vršile govorniške vaje, pri katerih je deloma deklamiralo, večinoma so pa nastopili govorniki s samostojno izdelanimi govori o aktualnih stvarih. Glavni namen govorniških vaj je, vzgojiti dobrih in krepkih govornikov za ljudske shode.

Zaključni govor.

Po volitvah odbora sklene dr. Krek: Se za drobno delo, ki ga ne vidimo v javnosti, se mi je zahvaliti. Zahvalim našo vrlo gospodinjstvo Luknarjevo, ki tako lepo zdrži snago v »Zvezinih« prostorih. Naglašajo potrebo agitacije in sklene: Da »Zveza« dela, dokazuje današnji občni zbor. Mesto dolgega zaključnega govora pa končam današnji občni zbor s klicem: Na delo!

NOVA OGRSKA VLADA.

Wekerlevo ministrstvo je imelo včeraj svoj prvi ministrski svet. Sklepali so o razveljavitvi odredb prejšnjega ministrstva. Odpravili so prepoved o kolportaciji in ustavili približno 80 političnih sodnijskih razprav. Ker bo bival predsednik katoliške ljudske stranke grof Zichy kot minister na cesarskem dvoru, prevzame strankino vodstvo častni predsednik stranke grof Ferdinand Zichy. Fejervary se je poslovil včeraj opoldne od uradništva v ministrskem predsedništvu. Naglašal je, da je storil vse za rešitev krize. Želel je, naj zadobi Ogrska pod sedanjim ministrom ono srečo, ki so jo obetali sedanji ministri že leta. Grof Apponyi namerava v najkrajšem času prirediti shod v Jaszbereňu, kjer obrazloži svojim volilcem svoj načrt. Izvesti namerava več šolskih prenosov in prideliti tudi gledališča naučnemu ministertvu. Bivši minister Kristoffy namerava nastopiti pri prihodnjih volitvah kot socialno demokratski kandidat. Mesta Semnic in ugosa stolica sta poslali cesarju udanostno izjavo. Pri novih volitvah bodo najbrže izginile s površja liberalna, nova in napredna stranka. Banffy in Tisza ne nameravata več kandidirati in najbrže tudi ne Hodossy, Lukacs in Hieronymi. Sodijo, da izvolijo pri novih volitvah 200 pristašev neodvisne stranke in 250 poslancev, ki priznajo nagodbo z l. 1867.

AVSTRIJA IN REŠITEV OGRSKE KRIZE.

»Lidove noviny« poročajo z Dunaja, da je postal Gautschev položaj v zbornici težji, ker je rešena kriza na Ogrskem. Vlada je izgubila važno orožje, da razpusti zbornico, ako ne odobri volilne prenosne. Na razpust zbornice ni mogoče misliti, ker sili vladar na rešitev onih zadev, ki jih morajo rešiti delegacije. Ker delegacije ne bodo zborovale pred koncem meseca julija, ta čas tudi Gautsch ne bo razpustil zbornice. Vlada bo delala nato, da odsek za volilno prenosno konča svoje delo do konca meseca junija, nakar bi zbornica imela en mesec počitnice, da zborujejo delegacije. Meseca avgusta bi pa razpravljala zbornica o volilni prenosni. Bati se je, da zavlačijo nasprotniki volilne prenosne razpravo v odseku tako, da ne bo rešena pravočasno. Druga težava je, kje naj dobi vlada večino za 400 milijonsko vojaško posojilo. Oni, ki bi glasovali za posojilo brezpogojno, ne marajo volilne prenosne in stranke, ki želijo volilno prenosno, najbrže ne bodo glasovale za 400 milijonsko vojaško posojilo.

HRVAŠKA IN NOV POLOŽAJ NA OGRSKEM.

Hrvatski ban Pejačević se je predstavil včeraj dr. Wekerlu. Običaj je, da naznani ob vsaki ministerski izpremibi na Ogrskem svoj odstop hrvaški ban. Od nadaljnjih pogajanj je odvisno, če ostane grof Pejačević še nadalje hrvaški ban. Šele, ko bo urejena ta zadeva, in se potrdi stari hrvaški ban ali pa imenuje novega hrvaškega bana, bo imenovan v sporazumu s hrvaškim banom novi minister za Hrvaško in Slavonijo.

CESAR NA ČEŠKEM.

»Nar. listy« poročajo, da obišče cesar najbrže tudi Prago, ko bo potoval v Liberice. V kratkem namerava cesarja uradno povabiti, da obišče Prago.

ODSTOP GOLUCHOWSKEGA.

»N. Wr. Tagblatt« poroča, da odstopi minister za zunanje stvari grof Goluchowski najbrže v najkrajšem času. Novi ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle ni obiskal Goluchowskega in je oddal le svojo posetnico. Ob zasedanju delegacij, ki bodo zborovale najbrže meseca julija, že najbrže Goluchowski ne bo več minister za zunanje stvari. Za naslednika Goluchowskemu prideta v poštev grof Welsersheimb in pa baron Aehrenthal.

GALIŠKI DEMOKRAŠKI DEŽ. POSLANSKI.

so zborovali dne 9. t. m. v Lvovu. Demokratskih galiških deželnih poslancev je 18. Sklenili so, da morajo ostati solidarni s državnozbornim poljskim kolom. Za volilno prenosno so sklenili, da glasujejo le pod pogojem, če dobi Galicija 113 državnih poslancev.

SRBIJA.

Iz Belgrada poročajo, da je že omajano stališče novega Grujičevega ministrstva, ki je nastopilo vlado še le 14. marca t. l. Težave pri sklepanju trgovinski pogodbe z Avstrijo, pogajanja za zopetno diplomatsko zvezo z Anglijo in pa vprašanje o nabavi novih topov za srbsko armado delajo težkoče Grujičevemu ministertvu. Baje bo moralo Grujičevu ministertvu v najkrajšem času odstopiti. Predvčerajšnjim so odprli drugo ponudbo tovarne za topove. Skoda zahteva za popolno baterijo štirih brzostrelnih topov 337.000, Schneider 366.450, Krupp 374.565 in Ehrhardt 330.000 frankov. Skoda bi skrbel sam za plačilo, Schneider zahteva plačilo v desetih letih, Krupp ko določje topove, Ehrhardt je pa pripravljen, da se glede plačila pogaja še s srbsko vlado.

PAPEŽ PROTI USTANOVITVI VERSKIH DRUŽB NA FRANCOSKEM.

»Figaro« poroča iz Rima: Dasi se papež še ni izjavil glede zakona o ločitvi cerkve od države na Francoskem, je gotovo, da ne bo dovolil ustanoviti verske družbe. Kardinali soglašajo s papežem skoraj soglasno. Papež je mnenja, da onečaščuje in ponižuje zakon o ločitvi cerkve od države cerkev in je boljše mučeništvo, kakor pa onečaščenje. Na papežovo stališče je vplival odpor katoličanov od inventuri cerkvenega premoženja in pa vmešavanje akademika Brunetierra, ki je pisal škofom, naj ustanovljajo verske družbe, kar je vznemirilo in razžalilo škofo. Papež namerava izdati svoja navodila za francoske katoličane šele po dovršenih volitvah, ker noče, da povzroči ob volitvah nemire.

RUSIJA.

V Peterburgu so razširjene govorice, da je vložil 9. t. m. Witte prošnjo za odstop, ker mu je nemogoče skupno delovanje z Durnovom. Car se še ni odločil.

V Moskvi so izboljšali na povelje političnega načelnika stanje političnim jetnikom. Vojno sodišče v Odesi je obsodilo na smrt mejnega stražnika Ignatieva, ki je umoril dve ženski in triletnega otroka, ker mu ženski nista mogli dati 25 kopejk, ki jih je zahteval.

Nemška vlada je odklonila vsako posredovanje v prilog Roze Luksenburg, ki so jo zaprli v Varšavi.

V Pariz je odpotoval ruski finančni minister Kokovcev, da sklene pogodbo o ruskem posojilu, ki bo znašalo najbrže 2 milijardi frankov. Pri posojilu je udeleženi tudi več avstrijskih bank.

NEMIRI V PERZIJ.

»Pet. brz. urad« poroča: Iz Meseda v Perziji so došla poročila o nemirih, ki trajajo že tri dni. Živila so se zdatno podražila in se stradana množica oplenila in zažgala več trgovin. Razburjeno ljudstvo je napadlo tudi zakladni urad. Gubernator in dvajset Evropejcev je bilo med nemiri ubitih in ranjenih.

SPLOŠNA STAVKA NA FRANCOSKEM.

Pariz. Kongres splošne delavske zveze je sklenil pozvati vse delavce naj 1. junija solidarno praznujejo in sicer, da po preteku osemurnega delavnika ustavijo delo ali sploh ne gredo delat, dokler ne dosežejo svojih zahtev.

Dnevne novice.

+Sodnik s kravjim zvoncec dr. Ferjančič čita lahko o sebi zanimivo študijo v »Vaterlandu«.

Ta list namreč namreč primerja dr. Ferjančičeve trditve o pastirskem listu ljubljanskega škofa z originalom tega lista, ter prihaja slednjič do sledečega zaključka: Drž. in deželni poslanec, c. kr. višji deželnosodni svetnik dr. Andrej Ferjančič je v svojem govoru izrekel debelenesnice: 1. da pastirski list sploh govori o volilni agitaciji v cerkvi; 2. da pastirski list izrecno odobrava volilno agitacijo v cerkvi in jo duhovnikom priporoča; 3. da pod smrtnim grehom zahteva izvolitev od »klerikalne« stranke postavljenih kandidatov in neizvolitev svobodomiselnih kandidatov; 4. da daje prostost nebrzdanemu krivičnemu početju duhovščine. »Vaterland« zdaj zahteva od dr. Ferjančiča, da pri prvi priložnosti nastopi in tene resnice javno popravi. Ali bo dr. Ferjančič to storil? Ali ima ta sodnik toliko čuta za resnico in pravico? Ali bo pustil, da pred vso javnostjo te neresnice obvisijo na njem? To bomo videli! Njegovi volivci pa naj pomislijo, kakšen ugled nam uživati poslanec, ki ga dunajski listi zdaj na tak način opisujejo. Vest o kravjem zvoncec sodnega nadsvetnika dr. Fer-

jančiča je sploh šla skozi vse časopise kot posebna zanimivost kranjske dežele. Ni čuda, da je g. nadsvetnik postal vsled tega strašno nervozen in jo je popihal na jug. A dolžnost, resnico popraviti, mu ostane!

Slovensko gledališče in liberalni muzikanti. Kakor čujemo, deželni odbor še do danes ni nakazal one podpore v znesku 10.000 kron, katere je deželni odbor že lansko jesen dovolil »Dramatičnemu društvu«. Ker bo ugoden čas za angažiranje opernih in dramskih moči potekel, društvo pa brez denarja poslovati ne more, se zdaj že lahko reče, da je danes že zapečaten osoda slovenskega gledališča, o katerem je vedno bobnala gotova gospoda, da ga sama vzdržuje. Ker bo nemški gledališki ravnatelj, ki ima za seboj bogatega strica, kranjsko hranilnico, v prihodnji sezoni imel tudi veliko opero, poslovali smo se 1. aprila t. l. nevede za dolgo vrsto let od edinega slovenskega gledališča. To je uspeh liberalnih muzikantov, ki naj bi študirali deželne finance in si odgovorili na vprašanje, ali tudi liberalna obstrukcija žre! Liberalna stranka je deželno gospodarstvo tako spravila na boben, da za že dovoljene stvari ne more izplačati denarja.

Nasledki pijančevanja. Jurij Juršinič iz Hrasta je pil 2. t. m. na Belčjem vrhu, občina Dragatuš, od ljudstva tako imenovani »biks« ali »šmir«, to je vedno sladko, zelo opojno črno vino, ki se na debelo prodaja liter po 12 kr., po gostilnah pa se dobi po 20 kr. liter. Od litra tega »biksa« je človek popolnoma pijan. Jurij Juršinič je vsled preobilo zavžitega »šmira« takoj na Belčjem vrhu obležal in ležal do 7. t. m. Ko so ga doma pripeljali, je proklinjal in se ponašal, da še ne bo umrl. Dne 9. t. m. je izpil še pol litra »biksa«, ali ta ga je vrgel v veži na tla, kjer je hipoma, nepreviden umrl. Tako se maščuje pijančevanje in preklinjevanje. — Ljudje, bodite vendar pametni in ne posnemajte takih pijancev!

Ukradene trte Tatu, kateri je g. I. Jakšet ml. iz Kandije pred mesecem iz trtnice odnesel čez 500 trt — cepljenk, so včeraj prijeli. Nagovarjal je nekega Srebotnjaka, da bi šel z njim v Belo Krajino trte prodajat in mu za to pot obljubil 20 kron. Srebotnjaku pa se je ta ponudba zdela sumljiva. Ker je slišal o tatvini, je obvestil o tem g. Jakšeta. Orožniki so se za to zanimali in zasledili tatu v osebi v mestu dobro znanega Naceta Hočevarja. Hočevar je bil baje celo tako prijazen, da je pokazal kraj, kjer je bil trte skril, namreč pod neko streho v takozvani »Kačji ridi«. Ker so bile trte več tednov izven zemlje, so sedaj brez vsake vrednosti. Če bi se bilo Hočevarju posrečilo trte spraviti v denar, zavrgli bi vinorejci denar in imeli prazno delo. Torej pozor na take »trgeve« s trtami!

Mornariška vest. V ladjedelnici Sv. Marka v Trstu so spustili v morje torpedovko »Ulan«, en izmed peterih, ki jih sedaj tam gradijo. Ladja ima 4000 ton, je 70 m. dolga in 6'50 široka. Konjskih moči ima 6000.

Medved hodi po gozdovih okoli Starega trga pri Ložu.

Tri deklice povila je 41 let stara kmetica Monika Klasić v Jesenju na Hrvaškem.

Lepa naša domovina — projekcijske slike s predavanjem. Priporočljivo za naša izobraževalna društva. V »Slovenski krščansko socialni zvezi« v Ljubljani je bil v torek, 9. t. m. zanimiv projekcijski večer. Fotograf g. Rožun iz Litije je potom skioptikona kazal in razjašnjeval mnogobrojnemu občinstvu 140 slik najlepših točk naše krasne domovine, kakršna je bila nekdanj in kakršna je sedaj. Slike so izredno jasne in plastične. Take poučne prireditve, pri katerih se učimo ljubiti in spoštovati našo lepo domovino, najtopleje priporočamo vsem našim izobraževalnim društvom. G. Rožun ima več serij in se lahko z njim odbor društva domeni za več večerov. Najbolje je, da si večere razdeli več društev v enem okraju, da so tako potni stroški manjši. S takimi prireditvami se širi res ljudska izobrazba, člani so pa hvaležni za take zanimive večere. Prihodnji torek ob pol 8. uri zvečer bo g. Rožun zopet priredil projekcijski večer v »Slovenski krščansko soc. zvezi« v Ljubljani. Pristop bodo imeli le člani in članice in sicer, kakor včeraj, brezplačno. — Prihodnji torek si ogledamo krasote čarobne postojnske jame, zgradbe nove karavanske železnice, od tod pa poletimo na romantično kamniško okolico in v planinski raj kamniških planin. Izobraževalna društva v bližnji okolici, ki žele tekom prihodnjega tedna kak projekcijski večer naj se obrnejo na naslov: Josip Rožun, fotograf v Litiji ter naj se o stroških z g. Rožunom dogovore.

Predavanje. Iz Breznice: V našem izobraževalnem društvu je imel preteklo nedeljo ob polni dvorani predavanje dr. Krek o zgodovini in načelih liberalizma, socializma in krščanske demokracije.

Šolstvo na Goriškem. Za okrajne šolske nadzornike po goriškem je imenoval naučno ministertvo: za tolminski okraj g. Andreja Lašiča, za slovenske šole v goriškem in gradiškem okraju in za mesto samo g. Frana Fingerja, za sežanski g. Matija Kante.

Vzhodnoafriško parobrodno podjetje Lloydja, ki so jo zaradi malega prometa nameravali opustiti, bodo še tri ali štiri leta vzdržali.

Povozil je dveletno Antonijo Ilow bec v Trstu neki neprevidni voznik. Dekletce je umrlo.

Samoumor 74 let starega moža. Iz Trsta poročajo: 74 let stari umirovljeni finančni računski svetnik Anton de Pita je s strehe svoje hiše skočil na cesto, kjer je mrtev obležal. Vzrok samoumora je neozdravljiva bolezen.

Zima v Dubrovniku. Dubrovniški listi poročajo, da je v zadnjih dneh nastala v Dubrovniku in okolici nenavadna zima kakor o Božiču. V okolici je celo snežilo, v mestu je kazal toplomer 3 stopinje R.

Umrla je v Trstu gospa Magdalena vdova Ipavec.

G. Vitoj Jelenc (umetnik) prireja razstave po predalih »Slovenskega Naroda«. Pravijo, da je študent iz sušškega dijaškega asila, misli v doglednem času napraviti maturo, tačas pa se klatari po ljubljani. Meša se v vse tiste stvari, ki mu niso nič mar. Prej je nastopil pri zasedanju deželnega zbora s kričanjem na galeriji, zdaj se sili in ponuja krog umetnikov. Treba mu je napraviti križ na hrbet in mu podaljšati ušesa.

Ameriške novice. V Bridgeportu je povozila železnica Alojzija Zorka, ki je drugi dan vsled poškodb umrl. — V Hesu je umrl Jožef Jaklič, doma iz Sadinje vasi na Dolenjskem. Bil je v tem kraju najstarejši izmed Slovencev in že 13 let v Ameriki. — V Meyersdale je povozila železnica Matijo Miheliča, doma v Zgornjem Suharju pri Vinici na poti iz stare domovine. — Bivši stavec tiskarne »Glasa Naroda«, Fran Fleischmann, je v New Yorku umrl.

Staro rimsko pokopališče so zasledili na Brezovici na posestvu Janeza Remžkarja. Na raznih parcelah je pod površjem sama opeka, tako da posestnik ni mogel dobro izorati zemlje. Misli je, da je bila na mestu rimska opekarna. Odposlanec iz muzeja je konstatiral rimsko pokopališče, kjer je našel tudi več starin. Na drugi parceli pa so zasledili četr metra pod zemljo pot, ki je držala najbrže iz Nauporta v Emono. Brezoviška okolica, posebno Notranja Gorica, krije veliko starin; žal, da ima dežela kranjska premalo denarja, da bi se starine zasledovale. Ko bodo pa starine zasledili tujci, ki so podjetnejši, tedaj bodo izkopine romale v tuje dežele.

Koncert »Dolenjskega pevskega društva« v soboto, dne 7. t. m., v prostorih »Čitalnice« v Novem mestu je izvanredno dobro uspel. Ne pretiravamo, pravi naš poročevalec, ako trdimo, da kaj takega Novo mesto sploh še ni doživelo. Spored je bil izborno izbran, zlasti vžitka polne pa so bile točke: »Nebesje oznanja mogočnost božjo« (Haydnov mešan zbor iz »Stvarjenja«), »V črnem lesu« (K. Bendl), mešan zbor z bariton-solo, kjer smo, kakor tudi pri poznejšem spevu iz opere »Onegin«, občudovali krepki, sveži in čisti bariton gospoda J. Grma; »Lucia de Lammermor« (opera), šestrospev (gospica Mikoličeva, gospa Kompare in gospodje Grm, Kozina, Reisner in Škrli). Ta šestrospev je bil tako krasen, da se je moral ponoviti. Gospa Kompare in gospica Mikoličeva sta peli izvanredno dobro, istotako tudi moški zbor. »149. psalm«, mešan zbor, je bil veličasten zaključek ostalemu sporedu. Omenjamo le še novega kapelnika gosp. Rudolfa Hachla, ki je s svojo čarodejno violino občinstvo kar naravnost očaral. Novomeška garda si sme častitati na takem izvanrednem umetniku, kakor je gospod kapelnik. In vsa čast, vse priznanje našemu ljubljencu, gosp. Hladniku. Veseli nas, da smo med mnogobrojnimi občinstvom opazili tudi mnogo odličnih gostov iz Ljubljane in drugih krajev. Ponašamo se, da imata kapiteljska cerkev in »Dolenjsko pevsko društvo« takega mojstra, kakor je naš gospod Hladnik. »Dolenjsko pevsko društvo« pa si sme čestitati ob svojem lepem vspehu.

Stavka v plzenski pivovarni. — Delavstvo akcijske pivovarne v Plznu zahteva 30 odstotno zvišanje plače in je odklonilo ponudeno 15 odstotno zvišanje plače. Vsled tega so bili vsi delavci odpuščeni in promet ustavljen.

Hranilnica in posojilnica v Šent Vidu pri Ljubljani je pričela poslovati na cvetno nedeljo in bo odslej uradovala vsako nedeljo popoldne od 3—5 in vsako sredo dopoldne od 8 do pol 12 ure v kaplaniji. Št. Vid 38. Sprejema vloge od vsakogar po 4 %, posojila daje po 5 % in 5 1/2 % in sicer le zadružnikom, ki stanujejo v župnijah Št. Vid, Šmartno pod Šmarno goro in Ježica. — **Odgovor klevetniku.** Iz Škocijana pri Turjaku se nam piše. Čudili smo se notici, ki jo je nedavno objavil »Slovenec«, da

hoče škocijanski učitelj z lipljenskim tovariščem nastavlja duhovnike. In vendar ni to nič čudnega, saj imajo liberalni učitelji pravico celo instalirati župnike. Kdor ne verjame, naj bere „Sl. Narod“ z dne 31. sušca, kjer znani učiteljski par Marč-Brgant črno na belo svojim dolgouhim bravcem dokazuje, da so tukajšnjega župnika instalirali štirje liberalni učitelji. Toda šalo na stran. Čast sicer gostoljubnosti turškega župnika, ali, kolikor poznamo njegovo naklonjenost do učiteljskega liberalizma, smo prepričani, ko bi bil vedel, v katero vrsto spadajo nadlegovalci na dan njegovega nastopa, bil bi si gotovo priskrbel zadostno množino — caherlina.

— **Vače pri Litlji.** Blagoslovljenje novih altarjev podružne cerkve sv. Križa na Slemšku pri Vačah bo tretjo nedeljo po Veliki noči, ne pa belo nedeljo, kakor je bilo pomotoma naznanjeno.

— **Rujavi hrošč** se bode kmalo pokazal ter objedal ozelenela drevesa. Že minolo leto so c. kr. okrajna glavarstva napovedala hrošču boj, ki pa je lani izostal, ker hrošča ni bilo. Dotične odredbe naj bi se torej letos v pravem času obnovile, da nas sovražnik ne najde nepripravljenega.

— **Razglednice z utisnjenimi kronskimi bankovci — prepovedane.** Ministrstvo za notranje zadeve je izdalo naredbe, da se razglednice s ponarejenimi kronskimi bankovci ne smejo odslej več prodajati in v trgovino uvajati, ker se s tem občinstvo po nepotrebnem vara in stvar zlorablja. Deželna vlada bode strogo pazila, da se ta ukaz izpolnjuje, ker se bo inace proti krivcem po kaz. zakonu postopalo.

— **Vseslovensko romanje v Rim dne 19. aprila 1906.** Kakor smo naše cenjeno čitateljstvo že obvestili, prirede Čehi dne 19. aprila vseslovensko romanje v Rim. Ravno kar doznajemo iz Prage, da se je prijavilo precejšnje število Slovencev in Hrvatov. Pripravljali odbor nas prosi, da objavimo sledeče podrobnosti: a) Romarski vlak pride v Trbiž v petek, dne 20. aprila ob 8. uri zjutraj. Slovenci in hrvatski romarji se morajo urediti tako, da bodo najdalje do 8. ure zjutraj imenovanega dne na trbižkem kolodvoru. — Ob 10. uri dopoldne pride romarski vlak na postajo Videm (Udine), kjer se romarjem pripojijo gorški Slovenci. Slovenci in hrvatski romarji bodo torej vstopovali izključno le v Trbižu ali pa v Vidmu. b) Z ozirom na dejstvo, da je prišlo ravno zadnje dneve mnogo vprašanj glede romanja, objavlja pripravljali odbor sledeče: Da se omogoči kolikor mogoče dostojno zastopstvo Jugoslovancev. Slovencev in Hrvatov se sprejemajo priglasi in denar še do dne 12. aprila. Pozneje je samo brzojavno mogoče se prigrasiti ako se istočasno brzojavno odpošlje denar! Cene iz Trbiža ali Vidma so enake in sicer: I. razred 390 kron, II. razred 300 kron, III. razred 260 kron. Te cene se razumejo iz Trbiža do Rima in nazaj in je v njih obseženo: hrana, stanovanje, vino, vožnja, vstopnine v muzeje itd., tako da romarji mimo ustanovljene svote nimajo nobenih izdatkov. Pripravljali odbor povdarja posebno, da ostanejo romarji v večnem mestu celih šest dni. Po končanem bivanju v Rimu prirejen bo izlet v Napoli! Tega izleta v Napoli se lahko vdeležijo vsak rimski romar proti doplačilu 130 kron. Pri izletu v Napoli se bo obiskalo tudi Vezuv, Pompeji, otok Kapri s proslulo modro jamo. Samo ob sebi se razume, da je pri izletu v Napoli v znesku 130 kron obsežena vsa hrana, stanovanje, vožnja itd. Izmed Slovencev, ki se bodo vdeležili romanja, imenujemo imena nekaterih č. gg. romarjev kakor: Č. g. Josip Jurčič, dekan in nadžupnik v Vuzenici (Štajerski), Avgustin Sinkovec, mestni župnik Škofja Loka. Mat. Novak, župnik v Radovici, p. Metlika, Ivan Strajhar, kaplan v Metliki, Jakob Fon, vikar v Kredu, p. Robič pri Kobaridu, Makso Razinger, posestnik, Kranjska gora, Helena Bregar, posestnica, vas Konj, župnija Vače itd. Tehniško vodstvo je poverjeno potovalni pisarni gospoda Vinka Šulc v Pragi, ter se imajo prigrasiti in denar pošiljati edino le na naslov: Praga, Havličkove ulice 1.

— **Sumljiva morilca.** Dodatno se nam poroča iz Rudolfovega: Umora sumljivi A. Hribar je l. 1901. v spremstvu nekega Novaka zavrtno napadel in z ročico ubil 50-letnega Lužarja iz Brezovice. Hribar je bil obsojen na 4 leta težke ječe, Novak oproščen. Po obsodbi je Hribar priznal svoje dejanje ter imenoval Novaka kot sokrivca. Novak je bil obsojen na 3 leta. Nedavno je prišel Hribar iz zapora. Orožniki iz Bele cerkve in Rudolfovega so takoj sumili, da je Hribar umoril Kacina, a niso imeli dokazov. Izvedeli pa so, da je bila tisto noč, ko je bil zidar Kacin umorjen, nekemu posestniku v St. Petru ukradena ročica. Dalje so izvedeli, da sta sumljiva Hribar in Krašovec isto nedeljo popivala v mestu in Ločni. Iz Ločne sta šla proti Lešnjici, kjer sta morala srečati Kacina. Ta je bil v gori v vinskem hramu, kjer se je z bratoma Rifeli pogajal glede zgradbe zidu in vodnjaka in dobil dve kroni na roko. Kacin in Rifelina so se skupaj vrnili iz gore in se poslovili na razpotju pri Zlebihi. Kacin pa je moral biti malo vinjen, da je zašel ali pa sta ga Hribar in Krašovec speljala seboj do „Borštka“. Tu sta izvršila peklenko delo. Ročico so našli ob cesti in tudi sledove krvi ter lase umorjenega Kacina. Kacin je imel pri sebi okoli 5 kron denarja, ki pa ga je ali zapil ali sta mu ga ukradla morilca. Hribarja je baže izdal njegov mlajši brat v šoli. Ko so Hribarja orožniki prišli, so našli sledove krvi na njegovem klobuku, žepnem robcu in obleki. Hribar seveda taji. — **Čudni naravni pojavi.** V ponedeljek so v novomeški okolici čudne pojave v pri-

rodi. V nedeljo zvečer se je ponujal dež, čez noč se je zjasnilo in v ponedeljek je brila silna burja. Zvečer je burja odjenjala in kakor iz jasnega se je ulila ploha. Nato je zopet razsajal vihar, na večer je bilo mirno. Okoli 9. ure se je pojavil meglen pas nad vasmí v vznožju Gorjancev. Ta megleni pas se je polagoma vzdigal ter trgal v oblačice po vsem pogorju. Enake megle so se vlačile po Gorjancih tri dni po izbruhu Vezuva. V tihi noči je v pritličju na mehkih tleh mogoče opazovati podzemsko nemirje in tudi navpične sunke brez bobnenja. Ti pojavi so nastopili že teden preje, predno je začel Vezuv bljuvati.

— **Nečuvena surovost.** Kakor nam poroča, so predvčeršnjim orožniki aretovali v Prevalih pri Borovnici nekega hlapca, ki je s krampom v surovi pijanosti pobil vprežnega konja, drugega nevarno ranil na glavi. V Ljubljani bodo presodili, ali je hlapec storil ta nečloveški čin res le v pijanosti ali se mu je morda omračil um.

— **Iz Mengša.** Dne 1. aprila je predaval v izobraževalnem društvu g. dr. K. r. e. k. Govoril je dobro poldrugo uro o agrarnem vprašanju. Poslušalcev je bilo zelo veliko. Dne 8. aprila je bil občni zbor tukajšnje posojilnice. V letu 1905 je imela prometa 286.437,87 K, hranilnih ulog je bilo 105.090,44 K, posojil pa 19.674 K, rezervni fond znaša doslej 7154,77 K. Posojilnica je imela tekom devetih let, kar obstoji prometa v lepem znesku 1974.213,13 K. Letos je darovala posojilnica izobraževalnemu društvu in Mengeški godbi à 50 K, požarni brambi 80 K in šolarjem 20 K. Za »Dom«, kjer bo imela posojilnica svoje prostore, je darovala 400 K. Doslej je v gotovini zanj nabrali 4289 K. Po občnem zboru je predaval odbornik Iv. B. o razvoju posojilnic na Slovenskem. Na belo nedeljo predava g. Pengov.

Ljubljanske novice.

lj **Straši.** Človek bi ne mislil, da imamo v Ljubljani hišo, kjer straši, ako bi se ne bil sam prepričal. Straši prav krepko in če se pojzve o malenkostnem vzroku tega strahu, je uprav čudno, da vsak dan bolj straši. Prebivalci dotične hiše so prestrašeni in od ust do ust gre vest, da straši in mlo se pritožujejo, da ni leta, da bi ne strašilo. Straši na našem magistratu! Človek bi ne verjel, če bi ne bral »Naroda«, kjer popisujejo sedaj pred občinskimi volitvami cele strani v strahu pred par neorganizirani volilci, ki so kar meni nič tebi nič postavili svoje kandidature. Če potem človek bere v »Narodu«, da »klerikalci« vedo, da v Ljubljani ne smejo nastopiti z odprtim vezirjem, se mora smejati. Kak strah bi še le bil, ako bi mi res nastopili, kakor smo že in kakor še bomo. Potem bi se bilo pa res bati, da strah prevrne korita na magistratu. Strah je že sedaj tolik, da bi kaka opozicija ne gledala gospodi na magistratu na prste, da se posluša magistratna stranka lažij in falzifikacij. Tako so v okno Šešarkove trafike razstavili nek oklic na volilce, katerega besedilo nismo nikjer drugod čitali in nad ta napis so napisali, da je to rokopis dr. Lampetov. Zanimivo pri tem je, da rokopis ni dr. Lampetov in je »zaneshljiva« D. Hribarjeva tiskarna, iz katere prihajajo rokopisi v okno »Slov. Naroda«, v tem oziru storila le to, da je storila zase — slabo reklamo... — Danes se je oglašil v našem uredništvu g. Franc Vrhovec in nas prosil, naj zapišemo, da je ono pismo, katerega je »Narod« priobčil o njem falsificirano in da on ni nikdar takega pisma pisal »Slov. Narodu«. Ali ni smešno za »veliko narodno-napredno stranko«, če se s takimi sredstvi bori? Kakor se po Ljubljani govori, hočejo nekateri g. Ivana Oražma, uradnika c. kr. kmetijske družbe vseeno voliti, češ, da se je le vsled terorizma odpovedal kandidaturi. — Po Ljubljani je mnogo dovtipov povzročil včerajšnji »Slov. Narod«, ki prijema gospoda Vrhovca, da je predložil občini račun, ki mu je bil potem na magistratu znižan za 100 K. To piše »Narod«, glasilo liberalnih advokatov, katerim morasodnija vedno »striči« račune, ki priporoča za občinskega svetnika radi računov discipliniranega notarja Plantana, in ki je glasilo stranke, ki ima to posebnost, da ima za obč. svetnika gimnazijskega ravnatelja Senekoviča, ki ima kot »inspektor iblatjarjev« svoj bogati stranski zaslužek, ki pa je sicer osebno še vendar toliko pošten, da strankino delovanje obsoja. Če strah povzroča take dovpite, je res »za počt«. Ali pa povzroča take kisle dovpite zavest, da je v Ljubljani pravzaprav res precej nezadovoljnosti z magistratnim gospodarstvom in terorizmom, ki bi če bi bila organizirana, postala magistratni gospodi — nevarna. Ali se bojite, da bi se odpor organiziral kar preko noči?

lj **Oklic neodvisnih kandidatov,** ki je razstavljen pri Šešarku in ki je »Narod« tako razburil, se glasi: Meščani, tovariši! Občinsko gospodarstvo kriči do nebes! Ali je še kaj m'ož v Ljubljani? Ali je strah pred advokati, profesorji in agenti razjedel že ves pogum? Kje je zavednost, kje značajnost, kje moštvo? Oglasili smo se: Tukaj smo! Neodvisni meščanje smo, ki še ne bojimo ne »Slovenskega Naroda« ne »Slovenca«; vemo, da v občinskem svetu ne sme vladati, ne liberalna ne klerikalna, marveč le meščanska stranka. Hišni posestnik, ki te samo skubijo, ne vprašajo pa nikoli, pokonci se spanja! Obrtnik, ki te pritiskajo in gulijo, ki pa najboljša dela dajejo tujcem, vstani!

Ali hočemo biti res tako neumni, da bomo nesli svojo kožo na trg za ljudi, ki jih nihče več ne mara.

Kdor ima še kaj poguma in značaja, z nami!

Naši kandidacije za III. razred so: Fran Vrhovec, kovač v Vodmatu, Bohoričeve ul. 6, Oražem Ivan, uradnik c. kr. kmetijske družbe kranjske, Ambrožev trg 1, Milavec Jakob, žel. poduradnik v p. in posestnik Zalokerjeve ulice št. 9. Lampret Martin, gostilničar in posestnik, Kolodvorske ulice 31.

Oklic je dober. Da je prišel v javnost, se naj zahvali magistratna stranka »Narodu«, ki ga je razstavil, preden smo ga še videli natisnjene. Zdaj ga pojde vsaj vsakdo z zanimanjem čitati!

lj **Falsifikatorji, podvarjalci, lažniki** — te naslove zaslužijo tisti, ki so obesili v okno »Narodovo« neki oklic in zapisali, da je ono dr. Lampetova pisava. Ti potvarjalci so celo tako predrzni in so danes poleg oklica obesili neki dr. Lampetov popravek v sredi pa zapisali, da dr. Lampe taji in naj se občinstvo s primerjanjem njegovega popravka in oklica prepriča, da je na obeh njegova pisava. »Narodov« upravnik Kopitar, ki je obešal popravek v okno je ošabno mrmral »Bom že dal taji«, pri tem pa ni pomislil, kako se s tem smeši. Naš poročevalec je takoj natančno pregledal pisavo oklica in pisavo popravka ter se je takoj prepričal, da pri »Narodu« ali falsificirajo, ali pa potvarjajo, gotovo pa nesramno lažejo. Oni se zanašajo na to, da je liberalno občinstvo ravno tako brljavo, kakor so gospodje pri »Narodu«. Pisava na oklicu ni dr. Lampetova. Naš poročevalec na to trditev stavi 40 K na korist družbe sv. Cirila in Metoda. Ali si upa staviti »Narod«? Naj se potem preišče pisava po strokovnjakih in videlo se bode, da so se pri »Narodu« o dr. Lampetu zopet enkrat krepko zlagali, sebi pa pridružili — novo blamažo. Brljavo je liberalna stranka in brljavo so njeni »vitezi«.

lj **Na ljubljanskem gradu** so pričeli pota in nasade olepšavati. Tekom letošnjega leta se izvrši gori še več drugih prememb. Občinstvu je po dolgem času uuhod v notranje prostore zopet odprt.

lj **Prehod v Wolfvovih ulicah** na križpotu Rešljeve ter Sv. Petra ceste so s porfirnimi kockami tlakovali.

lj **Obredi Velikega tedna v ljubljanski stolnici.** Veliki četrtek: Ob tri četrti na 7. sv. maša kanonika župnika. Ob 8. pontifikalna sv. maša. Med sv. mašo posvečevanje sv. olja. Po sveti maši prenos Najsvetejšega v božji grob. Večernice. Razkritje oltarjev. Umivanje nog 12 tim starčkom. Popoldne ob 4. pete jutranjice. — Veliki Petek. Ob četrti na 6. križev pot. Ob četrti na 9. kor. Odkritje sv. križa. Missa praesantificatorium. Prenos najsvetejšega v božji grob. Večernice. Nemška pridiga. Popoldne ob 4. pete jutranjice. — Velika Sobota. Okoli pol 6. zjutraj blagoslov ognja. Ob tri četrti na 8. kor. Posvečevanje krsne vode. Slovesna maša. Popoldne ob 4. pete jutranjice, po končanih jutranjicah slovesna procesija s Najsvetejšim.

lj **Musica sacra v stolni cerkvi.** Veliki četrtek, 12. aprila, ob 8. uri zjutraj pontifikalna maša: Missa in honorem sancti Augustini, zložil dr. Fr. Witt; graduale »Christus factus est« A. Foerster, ofertorij »Dextera Domini« Gherardeschi. — Veliki petek, 13. aprila, ob pol 10. uri k čiščenju sv. križa Improperia »Popule meus«, zložil L. da Vittoria in »Crux fidelis«, zložil Janez, kralj portugalski. — Veliko soboto, 14. aprila, ob pol 10. uri velika maša: Po koralnem »Kyrie« maša z orglami, zložil Feliks Uhl; po Alleluja »Confitemini Domino« in »Laudate«, zložil A. Foerster; večernice koralno z orglami. Popoldne ob 4. uri k vstajenju po psalmih sponsorija »Angelus Domini« in »Cum transisset sabbatum« za moški zbor, zložil A. Foerster; po Alleluja »Aurora coelum purpurat«, zložil dr. Fr. Witt. Po procesiji »Te deum laudamus«, zložil Anton Foerster, »Regina coeli Vinko Vodopivec, »Tantum ergo« Fr. Kimovec. — Veliko nedeljo, 15. aprila, ob 10. uri pontifikalna maša: Instrumentalno mašo »in honorem B. Mariae V.«, zložil Maks Filke, graduale »Haec dies« v D-dur, sekvenco »Victimae paschali« in ofertorij »Terra tremit«, zložil Anton Foerster. — Veliki ponedeljek, 16. aprila, ob 10. uri pontifikalna maša: Instrumentalno mašo »Exultet«, zložil dr. Fr. Witt, graduale »Haec dies« v G-dur in sekvenco »Victimae paschali« A. Foerster, ofertorij »Angelus Domini« G. Ed Stehle.

lj **Velikonočni sprevod** se bode letos vršil tudi iz cerkve Marije pomočnice v Križankih v soboto zvečer ob pol 7 uri po Valvazorjevem trgu, Vegovih, Knežjih in Gosposkih ulicah. Ta obhod je nadaljevanje sprevoda do l. 1895 iz cerkve sv. Križa v stari bolnišnici. Spreveda se udeležijo Marijine družbe; povabljeni so tisti verniki, ki so preje zadržani zaradi opravkov.

lj **Kamen vrgel v glavo.** Pred par dnevi je vrgel nek šolski učenec mladoletnemu Bogomirju Kristofu v Škofjih ulicah v glavo kamen in ga zadell nad očesom, da je krvavel. — Ker se je v zadnjem času pripetilo že več takih slučajev, pri kojih se zgodi lahko velika nesreča, naj stariši svare svoje otroke pred lučanjem kamnja.

lj **Konkurz** je napovedal trgovec g. Jos. Murnik na sv. Petra cesti.

lj **Preuredba južnega kolodvora.** Tri in pol milijona kron je nakazanih za preuredbo

južnega kolodvora v Ljubljani in kolodvora v Ali na Tirolskem.

lj **Gorjanc v ljubljanski gostilni.** Včeraj popoldne je prišel v neko tukajšnjo gostilno kmečki mož, stare korenine in stare navade. Mož, je živel še v tistih dobrih časih, ko je šel v gostilno s cvancarco v žepu, se najedel in napil, in prižgal viržinko in ko je plačal, mu je še nekaj ostalo. — »Pol litra vina mi prinesite,« in ko je mož tega dobil je hotel takoj plačati. »Koliko pa košta?« »Dvajset krajcarjev,« mu je taksirala natakaričica. »Hm malo drag je« je mož zagodrnjal in plačal. Se »župa« pri vas tudi dobi?« je vprašal mož, no in dobil jo je. Mož položil na mizo desetico in natakaričica mu da nazaj dva krajcarja. »Kugá? mene boš goljfalá ti...., kakor hiter mi ne daš štirih nazaj, pa te bom birtu »meldu«. Hudušna natakaričica kateri je mož očitno ugačal, se je hotela ž njim še malo pošaliti. Prinesla mu je res »štiri« — vinarje. Sedaj je pa možu minila vsa potrpežljivost. Jezno vstane, udari po mizi in izbruhne: »T'kole me hoče golfat, ti....., no, jest bom že dobil pravico če drugje ne, pa na »rotovž«, in odkril jo je proti magistratu. Na stražnici so razburjenega moža pomirili in mu povedali, da je v omenjeni gostilni, kakor tudi drugod taka »tarifa«, da »košta« »župa« osem krajcarjev. »Ob kredit si,« je dejal mož natakaričici, ko se je vrnil v gostilno, »ob kredit, sem te že meldu pri policajah, ti so gospodje, s tem se da 'saj govorit«, in mož je mirno pojedel svojo »župo« vzel štiri vinarje in mirno odšel. Natakaričica se pa še danes ne more nasmejati hudemu možu, ki jo je pri policajah tožil.

lj **Panorama kosmorama.** Znano je, da ima Carigrad, ki je tekoči teden razstavljen v tej panorami, najlepšo lego na celem svetu. Ta ponosna stolica nekdanjega bizantinskega cesarstva in carigrajskih patrijarhov ima le v turških oddelkih turško lice, sicer pa vidimo mnogo prekrasnih stavb in palač v modernem evropskem stilu zidanih. Lega mesta je res čudovito lepa: na gričih in holmih, dvigajočih se krog Bospora, so gosto postavljeni posamezni mestni deli izmed katerih sta posebno znana Galata in Pera. Zanimive so mnogobrojne, tudi jako lepe, mošeje z vitkimi minareti; krasna je sultanova palača. Nas bo najbolj zanimala mošeja sv. Zofije, nekdanj katoliške cerkve svete Zofije, katere notranjščina se danes kaže vso prelesto bogatstvo in kras, kakršnega Turki v svojih mošejah nič nimajo. Posebej omenjamo še »Zlati rog«, zlasti pa Dardanele, katere se tolikrat imenujejo v politiki. — Ta serija s tako raznovrstnimi slikami stolice »bolnika ob Bosporu«, kakor diplomati imenujejo turškega suverena sultana, — zasluži, da jo vsakdo vidi že zato, ker so ravno Slovenci največkrat prišli s Turki v dotiko.

lj **Drsaljšče** pod Tivolijem bo prihodnjo zimo uredilo društvo »Sokol«. Ko se postavijo nove lope in nabavijo čolni, se bo nadaljeval tudi veslarski šport in vožnja.

lj **Velikonočne počitnice** so se pričele opoldan in trajajo do torka po Veliki noči.

lj **Mestna elektrarna** je dobila četrti stroj, ki je bil pretekli teden montiran.

lj **Velikomesten — prah in smrad** dobiva zdaj Ljubljana po motor-kolesih in avtomobilih, ki dirjajo po mestu. Kar ne vzdiguje dovelj veter prahu, vzdigujejo ga pa te »hudičeve šajterge«, kakor jih je včeraj kmečk sejmar z Dolenjskega krstil. In da je prizor še lepši, drži naša cestna uprava roke navskriž, mesto da bi dala ulice in ceste temeljito škropiti! Potem pa vpijejo, da skrbje — za higijeno!

lj **Kolavdacija na novem pokopališču** se bode prihodnje dni vršila glede stavb (cerkve, mežnarje i. t. d.)

lj **Premetena tatca.** Marija Kosirnik, bajtarja žena iz Šmarce je oseba, ki je bila že večkrat zaradi tatvine in enkrat tudi zaradi goljufije kaznovana. V noči na 12. marca t. l. si je izbrala za svojo žrtev nekega domobranskega vojaka, ter mu iz žepa vzela eno uro in denarnico z vsebino 24 K. Obdolženka, ki je tatvino odkriti priznala, je bila na eno leto težke ječe obsojena.

lj **Tiskarno Till** je kupil g. Blaž, stavec v tiskarni Hribar v Ljubljani za 5500 K.

lj **Izjubljena** je zlata ženska ura z verižico, vredna 120 K.

lj **Najdena** je zlata častniška verižica, vredna 50 K in prost petak.

lj **HD hlapec.** Včeraj je premogarski hlapec Anton Krelj prodal po Dalmatinovih ulicah premož. V svoji pijanosti, je po hišah tako razgrajal, da je moral priti policijski stražnik, ki je hlapca miril, a bolj ko ga je miril, bolj je ta razgrajal. Ker le ni vse nič pomagalo, mu je stražnik napovedal aretovanje. Sedaj se je pa pričel hlapec s stražnikom ruvati in ker ni družega preostajalo, je prišel po hlapca »zeleleni voz«, ki ga je odpeljal v »špehkamro«.

lj **Gospejni odsek kranjske podružnice avstrijskega pomočnega društva za bolne na pljučih** izvolil je v svoji seji z dne 7. t. m. gospo soproga deželnega predsednika Karola Schwarza jednoglasno za l. podpredsednico. Odseku pristopile so naslednje nove gospe članice: Antonija Kosler, gospa dvornega svetnika soproga grofica Chorisnky in gospa deželne vlade svetnika soproga plemenita Cron. — O sklepih zadnjih podružničnih sej in zborovanj, ki se vsi tičejo društvene pomožne delavnosti, s katero se bode takoj pričelo, priobčili bomo skupno poročilo.

lj Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih imenovala je v svoji zadnji seji bivšega hišnega zdravnika zdravilišča „Alland“, gospoda dr. Avgusta Levičnika svojim društvenim zdravnikom in mu je poverila vodstvo svojega pomožnega delovanja.

Umrli so: Ivan Mehle, delavčev sin, 9 mesecev, Jenkove ulice 7. Fran Jerina, izkuhar, 77 let, Hrenove ulice 20. Marija Aljan, kajzarjeva hči, pol drugo leta.

Ij V deželnem gledišču našle so se v pretekli sezoni sledeče reči: 1. kukalo, 2. futrala za kukalo, s srebrni zapestnik, 1 dublé ovratna verižica, 1 ročna usnjata torbica z denarjem, 2 črna mufa, več različnih robcev in rokavic, 2 dežnika, 1 palica. Tisti, ki so navedene predmete pozabili naj se oglasijo pri hišniku v deželnem gledišču.

Razne stvari.

Najnovejše.

Opuščena sablja. Francoski vojni minister je odredil, da bodo odslej infanterijski častniki nosili sabljo le za parado, ne pa v službi, kavalerijski častniki pa ohranijo sabljo.

Svojo ženo je umoril v Badenu pri Dunaju hišni posestnik Zantoponi. Mož je zblaznel. Po umoru je pobegnil.

Stavka čevljarstvih pomočnikov se zopet prične na Dunaju, ker večina mojstrov noče priznati novega tarifa, katerega so sklenili pomočniki in čevljarstva združba.

Obraznava proti morilkam Zeller bo še le 7. maja.

Japonski zdravnik je iznašel zdravilo zoper tuberkulozo? Japonski bakteriolog in zdravnik dr. Cigafmi je predaval na nekem japonskem zdravniškem kongresu o sredstvu, ki ga je iznašel zoper tuberkulozo in ga po japonskih bolnicah z vspehom rabil. Njegova metoda je vpeljana po 20 japonskih bolnicah in se je povsod dobro obnesla. Poročila iz sedmih bolnišnic kažejo, da je od 219 jetičnih jih popolnoma ozdravilo 79, 80 se je obrnila bolezen na bolje, 15 jih je umrlo in 79 jih je zapustilo zdravljenje iz raznih vzrokov. Nova metoda se rabi lahko samo v prvem štadiju bolezni.

Izpred sodišča.

Stara Amaconka. V Nadgorici sta se dne 15. januarja t. l. pred domačo hišo pripravili 78 let stara užitarica Helena Primar in njena sinaha Ivana Primar. Prišla je pa mimo vžitarica Marija Snoj, kateri je gotovo tudi jeziček migal. Razjarjena je Helena Primar skočila v vežo po burklje, ter je hotela z njimi udariti Snoj. A sinaha jo je razorožila nakar je obdolženka zopet v vežo skočila po motiko in z njo začela mahati proti glavi Marije Snoj, katere je pa udarce z metlo odbijala in levo roko država proti glavi. „Kar ubila te bom“, je kričala starka in jo zadela na levo podlehti, ter ji prebila medlehtnico. Potem jo je vrgla na tla, opraskala po glavi in ji lase ruvala, konečno se je vendarle sinahi posrečilo Marijo Snoj rešiti iz tega mučnega položaja. Starka Helena Primar je bila obsojena na 1 mesec ječe.

Mešetar za izseljenca. Tvrdka Zwilchenbart nima v Avstriji koncesije, imeti agenturo za izseljevanje v Ameriko, pač pa je imela v osebi Matevža Fabijana kovaškega in brivskega pomočnika iz Boruta svojega posredovalca. Dne 26. marca t. l. je vzel Fabian na tukajšnem kolodvoru za 14 ljudi vožne listke do Buchsa. Od tega kraja naprej oskrbuje omenjena tvrdka vožne listke sama. Obdolženec je temu poslujočemu nadstražniku sam priznal, da ima od vsacega sopotnika 15% provizije. Stražnik ga je pozval na policijsko stražnico in zahteval od njega potne liste in Zwilchenbartovo pismo, glede zadnjega je rekel obtoženec, da ga nima. Ker je pa nadstražnik videl, da ga ima spravljenega v notesu, hotel mu ga je vzeti. Obdolženec ga je pahnil od sebe, nakar se mu je napovedala aretacija. Tudi tej se je s silo uprl, ko ga je hotel nadstražnik vklemiti, ga je obtoženec zopet sunil, da je na posteljo odskočil, tudi proti dvema na pomoči poklicanima možema je silovito nastopal. Prisodilo se mu je 3 tedne težke ječe.

PONESREČENI COURRIERSKI RUDARJI V LURD.

»Figaro« poroča, da bode trinajstotica rešenih rudarjev šla v Lurd na božjo pot. Spremljal jih bo škof arrarski Willes. Courrierski rudarji so sicer vsi socialni demokratje a pri pogrebem govoru škofa arrarskega so bili popolnoma tihi in mirni ter so s hvaležnostjo sprejeli papežev dar 20.000 frankov. Kake občutke in misli je imelo 13 rudarjev, ki so 21 dni trpeli glad pod zemljo, se najlepše razvidi iz »Figara«. — Duša človeška je po naravi krščanska. To se vedno pokaže, kadar gleda človek smrtno grozo pred seboj. Rudarji, ki se gredo zahvaljevat čudotvorni materi božji in narodno svetišče lurdsko, delajo francoskemu ljudstvu vsa čast!

Telefonska in brzajavna poročila.

OBMEJNI SLOVENCİ IN LIBERALNA STRANKA.

Trst, 11. aprila. Današnja »Edinost« pravi, da je želja obmejnih Slovencev, naj liberalna stranka sprejme splošno kurfjo in na-

stopi v kranjskem deželnem zboru kot manjšina. Obmejni Slovenci žele slovenske večine, če je tudi iz »Slov. Lj. Stranke«.

SOCIALNO-DEMOKRAŠKI VODITELJ PRED SODIŠČEM.

Celje, 11. aprila. Včerajšnja seja proti soc. demokraškem voditelju Mlakarju, ki je obtožen defraudacije, je bila preložena. Zagovarjal je Mlakarja dr. Karlovšek. Nedoločeno je, kedaj bo prihodnja obravnava.

SESTANEK HRVAŠKIH IN DALMATINSKIH POSLANCEV.

Split, 11. aprila. Tukaj se je vršil sestanek hrvaških državnoborskih in deželnozbornih poslancev pod predsedstvom dr. Cingrija. Sestanek je obravnaval razna politična vprašanja ter izrekel zahvalo in zaupanje delegatom v ogrsko koalicijo in državnim poslancem, nakar je sklenil poslati brzojavno čestitko Košutu. Sestavo strankine organizacije je shod prepustil splošnemu kongresu, ki bo obiskal iz vseh delov dežele.

BEG CESARJU UDANIH URADNIKOV.

Budimpešta, 11. aprila. Mnogi uradniki Fejervaryjevega ministrstva so zapustili svoja mesta, ne da bi se poslovili. Od kraljevega komisarja Rudnaya imenovani podžupan budimpeštanskega okraja Csapo je zapustil palačo ponoči in pustil na mizi akte. Njegovega zgledu so sledili tudi drugi nedavno imenovani uradniki, tako da so bili uradi prazni. Danes so že prišli v urade prejšnji uradniki, pristaši koalicije. Iz Szegedina je nadžupan Nagy brez sledu izginil. Tudi nadžupan v Košicah Pongrac in v Kološvaru Csaky sta zapustila urade.

DEMISIJA BANA PEJAČEVIČA.

Budimpešta, 11. aprila. Hrvaški ban grof Teodor Pejačević je prišel sem ter stavil Wekerlu na razpolago bansko čast. Od nadaljnjega razvoja stvari je odvisno, ako bo Pejačević ostal na svojem mestu. Dokler se to vprašanje ne reši, ne bo imenovan hrvaški minister.

REŠKI GUVERNER.

Reka, 11. aprila. Ker je grof Bathany odklonil mesto reškega guvernerja, bo na to mesto imenovan ali grof Dessedffy ali bivši guverner grof Barary.

KOALICIJA KANDIDIRA V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 11. aprila. Košut bo kandidiral v Budimpešti v petem in Wekerle v sedmem okraju.

CESAR V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 11. aprila. Govori se, da pride vladar 16. t. m. v Budimpešto. Priredi se mu slovesen sprejem.

UMOR.

Genf, 11. aprila. Župan mesta Annemate Batfi je bil umorjen na poti iz Pariza. Imel je pri sebi mnogo denarja za gradnjo železnice.

NA PARNIKU SE UBIL.

Reka, 11. aprila. Na krovu parnika »Matlekovič« je pri nakladanju padel Karol Gavasi v skladišče in se ubil.

KUGA.

Filadelfija, 11. aprila. (Reuterjev biro.) Angleški parnik Burrfield je iz Bombaya dospel semkaj s štirimi potniki, ki so oboleli za kugo. Dve osebi, ki sta med vožnjo umrli za kugo, so vrgli takoj v morje.

DEMISIJA SRBSKEGA MINISTRSTVA.

Belgrad, 11. aprila. Gruicevo ministristvo je demisijoniralo, ker ni moglo urediti diplomatskih zadev z Angležko in ni hotelo izpolniti zahtev Avstro-Ogrske glede trgovinske pogodbe. Demisijo se hoče sicer še tajiti, a gotovo je, da je demisija že izvršena. Novo staroradikalno ministristvo je tako-le sestavljeno: Stojan Protić, predsedstvo in notranje zadeve; Nikolić poljedelstvo; Putik, vojsko; Radovanić, finance; Stojanović, javna dela; Pavlinović, trgovino.

ODLIČEN URADNIK DEFRAVDANT.

Peterburg, 11. aprila. Sedaj je prišlo na dan, da je prejšnji peterburški predstojnik, ki je bil pozneje imenovan za kijevskega guvernerja, poneveril poldrugi milijon rubljev na škodo peterburške hranilnice.

NEMIRI V JEMENU.

Carigrad, 11. aprila. Turška armada je pri Jemenu premagala ustaše. Uničenih je 300 ustašev.

VEZUV DALJE BRUHA.

Neapelj, 11. apr. Katastrofa je vedno večja. V okolici Otajano je 500 oseb mrtvih. Vulkan je začel zopet še bolj bruhati. Dež žveplja pada po okolici. V S. Giuseppe se je podrla cerkev. Podsutih je 105 oseb. V kraju Vesuvia je razrušenih 50 hiš in tri cerkve. Hiše so posute s peskom in pepelom. Hiše so posute s peskom in pepelom.

Neapelj, 11. aprila. Izpod razrušene cerkve v San Giuseppe so potegnili 105 mrtvih. Otajana je od pepela popolnoma pokopana. Hiše se še vedno podirajo. Muniipalna palača je uničena. V Vesuviju leži pepel 2 metra visoko. Prebivalstvo beži. V 20.000 oseb broječi provinci Samo sta kraja Salerno, Tangenero od pepela uničena. Več oseb mrtvih. V Tore del Greco je deževalo kamenje, več hiš se je podrla. Nad Neapljem dežuje pepel.

Izjava.

Nemško telovadno društvo v Ljubljani česar lastnina je spomenik An. Grūna je stavilo na podpisane dne 6. aprila 1906 zahtevo, da naj ostanke vrata v ozidju samostana nemškega reda poleg spomenika An. Grūna za-

voljo praznovanja njegove stoletnice dne 11. aprila odprta ali vsaj naj se mu izroči ključ od istih, čemur se je podpisani odločno uprli in pristavil željo, da naj se vsako javno praznovanje ali izzivanje popolnoma opusti; vendar pa je danes nekdo spomenik okrasil s frankfurtaricami. Podpisani protestira odločno zoper tako izzivanje in odklanja vsako odgovornost za vse posledice.

V Ljubljani 11. aprila 1906.

P. Bernard Polak,
suprior, O. S.

Poslano.*)

Sinočni »Narod« kot neko posebno politično važno afero razglašja, da visi v oknu pri Šeškarku lastnoročen rokopis dr. Evgena Lampeta, oklic, ki sem ga baje jaz sestavil za opozicionalne kandidate pri občinskih volitvah ljubljanskih.

Šel sem danes gledat to zanimivost in našel tam precejšnjo gručo liberalcev, ki so z velikim spoštovanjem gledali rokopis in si šepetaje pravili: »To je dr. Lampetov rokopis!« Prečital sem ga. Ni napačen. Ugajal mi je. Mnogo resnice je v njem. A jaz bi bil še boljšega naredil. Ta ni moj!

Dr. Ev. Lampe,
stolni vikar.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izurjena

kuharica

išče službe. Najrajše v župnišču, nastopi lahko takoj. Več pove upravništvo »Slovenca«.

792 2

Rogaški »Styria«-vrec

Zdravilna voda proti Zdravniško oteklini v želodcu in krčem, Brighthovemu priporočena! Izborni vnetju ledvic, katarom v grlu in krlju, vželođu in črevih, diatezi, zaprtju, učinki! 465a 2-2 bolezni na jetrih itd.

Zahvala.

Za premnoge dokaze srčnega sočutja med boleznijo in ob smrti iskreno ljubljenega sopoga, oziroma očeta, gospoda

Alojzija Kosa,

restavraterja pri »Levu«

izrekam vsem prijateljem in znancem svojo najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujem slav. veteranskemu koru, mestni godbi, pevskemu društvu »Ljubljana«, zadrugi gostilničarjev za udeležbo pri pogrebu. Zahvaljujem se dalje tudi vsem darovalcem krasnih vencev s prišnjo, da mi ohranite prerano umrlega soproga v blagem spominu.

Ljubljana, 11. aprila 1906.

Beti Kos,
žalujoča soproga.

Zahvala.

Mnogobrojni dokazi odkritosrčnega sočutja in sočutja med boleznijo in ob smrti naše srčno ljubljene nepozabne soproge, oziroma matere, sestre in tete gospe

Ivane Orešek rej. Kozjek

hišne posestnice

kakor tudi za številne lepe vence in veličastno spremstvo na zadnji poti, izrekamo vsem skupaj in vsakemu posebej našo najiskrenejšo in toplejšo zahvalo.

802

Globoko žalujoči ostali.

Po celem svetu znani so naši čudovito po ceni čevlji.

Moški štiljetni, trpežni, s čepico	par gld. 2 90
Moški čevlji na trakove, trpežni in eleg.	„ „ 3 25
Damski čevlji na trakove, lični in trpežni	„ „ 2 90
Damski čevlji na trakove, črni in barvani, solidni in praktični	„ „ 1 80
Otroški čevlji na trakove, črni in barvani, solidni in praktični	„ „ 1—

Specialiteta: Goodyear svetovno blago.

Alfred Fränkel

komanditna družba.

prodaja izdelke najpomembnejše tvornice za čevlje v monarhiji.

Podružnica v Ljubljani le v Spitalskih ulicah 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch.

803 1

Veljkanski polom.

O propadli nemški hranilnici v Mostu se nam še poroča: Upravni svet je odstavil takoj ravnatelja Morica Uhla, ki je tudi podpredsednik okr. zastopa in bivši mestni odbornik. Odstavili bodo še več drugih nižjih uradnikov. Državno pravdnistvo že preiskuje zadevo in je v kratkem pričakovati aretacij. Zaseglo je že vse knjige in zapirilo blagajne. Poslopje straži policija. Vsled tega krah, je nastal veljkanski run na druge denarne zavode v Mostu. V soboto cel dan in naslednji dan, akoravno je bila nedelja, so neprenehoma morali drugi zavodi izplačevati denar vlagateljem. Okrožno sodišče najbrže je že razglasilo konkurz nad propadlim zavodom.

Književnost in umetnost.

* **Litanije za očitno službo božjo**, ponatis iz novega cerkvenega molitvenika, je z dovoljenjem preč. kn. šk. ordinariata izdala in založila prodajalna „Katol. tiskovnega društva“ v Ljubljani. Brošurica ima 48 strani v mali osmerki in se torej lahko vloži ali uveže v vsak star molitvenik in se stem lahko prihrani trošek za nov molitvenik. Cena 100 kom. 9 kron, 1 kom. 10 vin.

* **Književne novosti**, mesečni pregled novih hrvatskih knjig, izdaje Gjurio Trpinac, knjižar jugoslovanske akademije, Zagreb, Ilica 6. Prijatelje hrvatske književnosti opozarjamo na to podjeje.

* **Grünova stoletnica**. Danes je ravno 100 let, kar je bil v Ljubljani rojen nemški pesnik Anastasius Grün, rodbinsko njegovo ime se glasi Anton Aleksander grof Turjaški. (Graf v. Auersperg). Naš Prešern, čigar učenec je bil Grün, ga je imenoval Zelenec. Umrl je leta 1876, dne 12. septembra. V svojih pesmih se je kaj rad spominjal svoje kranjske domovine. S Prešernom sta bila prijatelja. V nemškem slovstvu je njegovo ime znamenito, ker je navdušeno opeval tedaj nastopajoče svobodomiselnje ideje. Velikega pesniškega talenta mu ne moremo odrekati, dasi je izdal tudi marsikatero nezrelo stvar. „Blätter der Liebe“, „Der letzte Ritter“ sta njegovi prvi večji zbirki. Vlado kneza Metternicha je satirično ožigosel v „Spaziergänge eines Wiener Poeten“; 1835 je izšel „Schutt“, v katerem napoveduje nastop boljših časov na razvalinah stare dobe. Slabo so se mu sponesli „Nibelungen im Frack“, in „Der Pfaff vom Kahlenberg“. Pač pa so mu pesniško slovo dvignile slovenske narodne pesmi, ki jih je ponemčil kot „Volkslieder aus Krain“. Bil je liberalen Nemec in kot tak sovražnik slovenske narodnosti, kar je očitno kazal. Vkljub temu ali zaradi tega je bil leta 1848 izvoljen v nemški parlament, potem pa od ljubljanskega okrožja v frankobrodski narodni zbor. L. 1859. je sodeloval pri ustavi občinskega zakona za Kranjsko, potem je bil član poslanske in gosposke zbornice. Boril se je za enoto države, za nemstvo in pobijal fevdalstvo. Umrl je leta 1876 in je pokopan na Kranjskem na svojem posestvu.

Danes je na Grünovem spomeniku v Ljubljani devet vencev s frankfurtskimi trakovi. Govori se, da bo zvečer dal župan frankfurtske trakove odstraniti.

Izbruh Vezuva.

Strokovnjaki trde, da v sedanji dobi delujejo notranje zemeljske sile močnejše, kakor so delovale svoj čas. Trdijo tudi, da moramo pričakovati novih vulkanskih izbruhov in pa potresov. Ko je bljuval Mont-Pelée, so močnejše bljuvali srednjeameriški ognjeniki in pojavljali so se močni potresi. Velikemu skadrskemu potresu so sledili potresi v Južni Italiji in Kalabriji. Tudi v Srednji Evropi se je pojavilo tresenje zemeljske skorje. Tudi sedanji Vezuvov izbruh je posledica močnejšega gibanja tajnih podzemskih sil in slični pojavom, ko bljujejo ognjeniki. Začetkom so se pojavili v Vezuvovi okolici potresi, ognjenik je začel močno bljuvati par, in končno se je porušil stožec in lava se razlila iz ognjenika. Sedanji izbruh je popolnoma izpremenil lice Vezuvu. Glavno Vezuvovo žrelo se je znižalo za 250 metrov in izgleda stožec, kakor da je odrezan za britvijo. Vezuv neprestano bluva. Zaman je bilo upanje, da je končana nevarnost, ker je ognjenik nekoliko časa počival. Od ponedeljka naprej se uliva lava na ravan. Profesor Matteucci, ravnatelj vezuvske opazovalnice je brzojavil v ponedeljek zvečer: Danes zvečer ognjenik ne bluje več s tako silo, kakor podnevi. Ponoči ni ognjenik

več metal kamenje, zato pa velike množine peska, ki so popolnoma obsule opazovalnico. Do 7 ure zjutraj je bila zavita vsa okolica v temo.

Pepelnati dež uničil Ottajano in San Giuseppe. Ottajano in San Giuseppe sta popolnoma uničena. Od 7. do 9. zvečer je padal na kraja pepelnati dež, ki je uničil last prebivalcev. Ottajano je popolnoma uničeno, večina prebivalcev je pobegnilo. Število ottajanskih žrtev cenijo na 200. Veliko ranjencev niso mogli spraviti na varno, ker primanjkuje voz. Ceste v San Giuseppe in v Ottajano so popolnoma posute s pepelom. Vojvoda in vojvodinja Aosta sta obiskala San Giuseppe. Na kraj nesreče so došli vojniki in izenirji.

Podrta cerkev San Giuseppe.

Predvčerajšnjim zvečer je pričel padati gost pepelnati dež na cerkveno streho. Za jutraj je bila napovedana služba božja. Nihče ni pazil na streho in zbralo se je več sto vernikov. Med službo božjo se je podrta streha in 200 oseb je zasul pepel 3 m globoko. Življenje je izgubilo 79 oseb, ki so jih izkopal vojniki.

Napoli.

Včeraj dopoldne se je podrta železna streha napoljske tržnice Monteolivetto. Na strehi se je nabrala velika množina vezuvskega pepela, ki je razrušil streho. V tržnici Monteolivetto je bilo za čas nesreče več sto oseb. Tržnica je popolnoma razrušena. Zadržna poročila slove, da so dobili 10 mrtvih in 100 ranjenih oseb. Prebivalstvo zapuščeno sedne hiše, ker se boji, da se tudi podro. Mnogo napoljskih družin namerava trajno zapustiti mesto. Prebivalstvo je strašno prestrašeno. Ženske jokajo, molijo in tožijo cel dan. V napoljskem zalivu še 1 km od obrežja znaša temperatura 30 stopinj. Potresi se še vedno ponavljajo. Morje je razburjeno, kakor ob najhujšem viharju. Popolnega pregleda o nesreči še nimajo. Napoljsko prebivalstvo je jako nevoljno na mestno upravo, ki ne od strani pepela iz ozkih ulic. Promet je zato po strmih ulicah skoro nemogoč. Pojavljajo se tudi lopovi. Vse ceste so polne obupanih ljudi. Le z veliko težavo vzdržuje policija red. Včeraj je bilo napoljsko obnebe jasno.

Zakaj je izgubilo toliko oseb življenje?

Potrjena so žalostna poročila, da je izgubilo življenje več sto oseb. Oblasti so sicer silile prebivalce, naj zapuste svoja bivališča, a vsi opomini so ostali zaman, kmetje niso hoteli zapustiti svojih bivališč. Vojaki so morali iz mnogih krajev s silo iztirati prebivalce. Poročajo, da so se vršili med vojniki in prebivalci tudi spopadi.

Kraljev povratek v Rim.

Nekoliko metrov pred Tore Annunziato se je ustavila lava, ki grozi uničiti tovarniški mestni del. Banke in tovarne so odposlale knjige in druge vrednostne stvari. V Portici, Resini in Torre del Greco je včeraj neprestano deževal pepel. Kralj in kraljica sta odpotovala 9. t. m. ob 11 uri 35 minut v Rim, kamor sta prišla včeraj zjutraj. Kraljeva dvojica je darovala 100.000 lir za ponesrečeno prebivalstvo. Angleški kralj je brzojavil Viktorju Emanuelu povodom vezuvske nesreče.

Francoske vojne ladje hke na pomoč.

Francoski ministri svet je sklenil, da odpošlje nemudoma divizijo sredozemskega francoskega brodograja pred Napoli, da pomaga prestrašenemu prebivalstvu.

Papež in Vezuvska nesreča.

„Laffan-Bureau“ poroča, da je naročil papež napoljskemu kardinalu Prisci, naj poroča brzojavno o izbruhu ognjenika Vezuvu. Baie namerava papež obiskati ponesrečene kraje, če Vezuv ne neha bljuvati, a ta vest ni verjetna.

Iz slovanskega sveta.

sl **Iz krajev večnega ledu**, iz severnega tečaja, je prinesel znani pogumni ruski umetnik A. Barisov seboj celo vrsto slik, slikanih pri 40 stopinj mroza. Te slike so vredne občudovanja vsled svojega neverjetnega razpoložaja, vsled barvnih in svetlobnih efektov. Splošno zanimanje so vzbudile slike na razstavah na Dunaju, v Pragi, pozneje v Monakovem in sedaj v Berlinu. Slavilo jih je tuje in domače časopise. Češki zalagatelj Topič v Pragi je izdal sedaj v albumu 12 najbolj karakterističnih teh slik pod naslovom: „Na novi zemlji“. Zbirka ima češki, ruski, nemški, francoski in angleški tekst.

sl **Vladan Gjorgjevič, pomiloščen**. Iz Belgrada poročajo, da je kralj Peter pomiloštil na šest mesecev obsojenega bivšega ministrskega predsednika, Vladana Gjorgjeviča, ki bi bil imel baš nastopiti kazni.

sl **Romanje v Lurd**. Iz Prage poročajo, da se pripravlja za mesec maj veliko vseslo-

vansko romanje v Lurd. Vodstvo tega je poverjeno g. Sulcu v Pragi.

sl **General Kuropatkin**, ki biva sedaj na svojem posestvu v pskovski guberniji, piše obširno delo o rusko-japonski vojski. Prva dva pododdelka spisa o bitki pod Liaojangom in o vojnih operacijah h koncu l. 1904. je Kuropatkin že spisal v Mandžuriji. Zadnji del spisa bode opisal gmothe, moralne in intelektualne vzroke ruskih neuspehov.

sl **Nova slovanska revija**. V Parizu začne izhajati nova slovanska revija „La Revue Slave“ — „Slovanska revija“.

sl **Slovaški manifest**. Slovaška narodna stranka je ravno izdala od svojega voditelja dr. Pavla Mudrona podpisan manifest, v katerem najprvo navaja krivice, ki se gode Slovakom pod vladno liberalne stranke. Koalicija napram Slovakom ni nič boljša ko propadla liberalna stranka. Manifest izraža nadalje neomajno zvestobo Slovakov do svojega naroda, kateremu zahtevajo narodno, kulturno in politično ravnopravnost; manifest zahteva nadalje ljudskih in srednjih šol s slovaškim učnim jezikom; zahteva splošno, enako, direktno in tajno volivno pravico; svobodno pravico zborovanja in združevanja; ravnopravnost slovaškega jezika pri sodiščih; temeljito reformo v upravi, ki se naj ozira na slovaški jezik in narodnost; avtonomijo občin in okrajev; prosto volitev občin, sodnikov in občin, porotnikov; reformo davkov; podpira naj se poljedelstvo v strokovnih šolah, z regulacijami rek in ustanovami vzornih gospodarstev; podpira naj se nadalje industrija in obrt; naposled zahteva manifest, naj se vrne slovaškemu narodu ono premoženje, ki mu je bilo vzeto v konfiskacijo. Oklic končuje z besedami: „V tem smislu pojdemo na novo delo, in pozivljamo vse zveste, naj moško vstrajajo pri slovaški narodnosti, naj pri volitvah in drugih političnih podjetjih ne zapuste svojcev in naj trdno verujejo na to, da sveta naša stvar nemore poginiti in da bo naš narod stopil v obljubljeno deželo svobode in civilizacije. Bog z nami!“

sl **Katoliška Bolgarija**? Sofijski dnevnik „Mir“ prinaša senačno vest, da je nadškof katoliške cerkve v Plovdivu, Menini, podal bolgarski vladi predlog, da bi pravoslavna cerkev na Bolgarskem se zedinila z rimsko pod vrhovnim poglavarjem rimskim papežem. Nadškof je zagotovil bolgarsko vladu, da Rusija ne bode temu nasprotovala, ker je sama proglasila svobodo vere. „Mir“ obenem omenja, da predlog najde pri bolgarski vladi prijateljski odmev, ker nadškof je pri bolgarskem knezu Ferdinandu „persona grata“. Nadškof se je bojda že v ti zadevi odpeljal v Rim. Vest, da je Menini podal bolgarski vladi zgoraj omenjeni predlog se z oficijelnega mesta potrjuje. Bolgarski minister Račo Petrov je dotični predlog izročil sv. sinodu. Nekateri bolgarski listi se radi tega silno togote, češ, da bi minister kratkoma moral predlog kar odkloniti.

sl **Srbski in bolgarski profesorji**. Na shodu belgrajskih profesorjev je odobren za vzprejem bolgarskih profesorjev iz Sofije sledeči program: 1. Goste se pričaka na kolo-dvoru 16. aprila ob 5. zjutraj in se jih odpelje potem v že pripravljena stanovanja. Dopoldne se jim razkaže z vsemi znamenitostmi Belgrad in popoldne je na dnevnem redu izlet v Topčider. Zvečer je predstava v narodnem gledališču. 2. 17. aprila se sestane skupna konferenca v dvorani na visoki šoli. Izmed srbskih profesorjev govori dr. M. Sević „O današnji naši srednji šoli“. Popoldne je zopet sprehod po Belgradu. Zvečer priredi pri „Kolarcu“ koncert kraljeva godba. 3. 17. aprila se priredi na kaki srbski ladji vožnja okoli Belgrada. Popoldne se sestanejo še enkrat skupno za slovo in potem se jih spremi na postajo. Bolgarske profesorje bodo čakali tudi drugi srbski profesorji razun belgrajskih in to zlasti po postajah, ki vozijo preko srbskih mest. Ti profesorji se bodo zajedno z bolgarskimi kolegi odpeljali potem v Belgrad. Bolgarski vseučilišni profesorji se poseta ne vdeleže.

sl **Brezplačno gledališče za dijake**. Bolgarsko narodno gledališče v Sofiji je sklenilo prirejati od početka tekočega meseca dalje brezplačne predstave za siromašne dijake.

Štajerske novice.

sl **Iz poštne službe**. Poštna pomožna uradnica 2. razreda gđc. Matilda Krišper v Rogatcu je povišana v 1. razred.

sl **Nemška šola pred bankrotom**. V slovenskih Pekrah v mariborskem okraju obstoji nepotrebna nemška šola. Izpočetka so starši res dajali tu svoje otroke, misleč, da bodo takoj postali učenici, a videč da so otroci vedno bolj neumni, so jih začeli jemati ven in dajati v slovensko šolo v Limbuš. To pa je Nemce zbudilo in so začeli gonjo proti šolskemu voditelju nemške šole v Pekrah in proti voditelju limbuške šole. Lažejo da se kadi in hujskajo nemški okr. šolski svet, naj kaznuje slovenske učitelje. Pravijo, če jim okr. šol. svet ne pomaga, gre nemška šola v Pekrah v „franze“.

sl **Niso še našli ormoškega nemškega trgovca Janžekoviča**, ki je, kakor smo že poročali, 31. marca zginil. Ko je svoji ženi še prej izročil uro in denar, se je podal ob Dravi navzgor, od kjer ni več sledu za njim. Slabe trgovske razmere so baje povzročile, da je zapustil dom in ženo.

sl **Iz celjske sodne dvorane**. Danes je stal pred tukajšnjim okrožnim sodiščem Jožef Lenko, jurist, sin nemškega drž. poslanca iz St. Petra v Savinjski dolini, tožen radi telesne poškodbe, ker je nekoč v gostilni v prepiru sunil Martina Krumpa tako, da je ta padel in si poškodoval roko. Bil je obsojen na 100 kron ali 10 dni zapora. — Včeraj je stal pred istim sodiščem tudi soc. dem. Ivan Mlakar, bivši tajnik avstrijske rudarske „Unije“ v Trbovljah radi ponesrejenja.

sl **Vabilo na pevski in gledališki večer**, ki ga priredi središka šolska mladina dne 16. aprila, t. j. na velikonočni ponedeljek v šolskih prostorih v Središču. Spored: 1. Slava domovini! Izvirna spevoigra. Dvo- in troglasni zbori s samospeli in dvospeli ter z deklamacijami s spremljevanjem klavirja. Razpredba: A. Uvod. B. 1. Slovo od doma. 2. Natujem. 3. Vrnitev v domovino. C. Glej, to je slovenska zemlja. Č. Uložka za deklice. D. Konec. II. Čarovnik. Gledališka igra v dveh dejanjih. Spisala Roza Kosova. III. Ukradena klobasa. Dram prizor v enem dejanju. Spisal Fr. S. F. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedež 80 h, stojišče 30 h. Ker se uporabi ves čist dohodek za šolske in učne svrhe, se tudi preplačila hvaležno sprejemajo. Odbor.

sl **Likvidirala je znana modna trgovina** v Mariboru Deu & Dubsky.

sl **Lepe velikonočne razglednice** je založila Cirilova tiskarna v Mariboru.

sl **Samoumor pijonirja**. V Ptuj se je v ponedeljek zjutraj ustrelil pijonir Friedrich v vojašnici iz strahu pred kaznijo, ker je v nedeljo brez dovoljenja predolgo ostal zunaj.

sl **Umrl je v Mariboru ključavničar južne** železnice Friderik Hromadka.

sl **Službeni jubilej**. Dne 15. t. m. praznuje lakirar v delavnici južne železnice v Mariboru Anton Hlavaček 40 letnico svojega službovanja.

Mlade smreke

visoko rastne, 3–4 letne, nepresajene, za ceno 4–5 K 1000 komadov, vzgojene 5, 6 in 7 letne, močne 8–10 K 1000 kom. — Smreke za park z grudo vred, 1–1.5 m visoke 2–3 K komad, postavljene na kolo-dvor Trbovlje. — Naročila na M. Kirsch-schlager, Ljubljana. 741 3–3

Stavbišče!

V Spod. Šiški nasproti šole, je naprodaj več lepo ležečih parcel za zidanje. Cena ena do dve in pol krone kvadratni meter. Poizve se pri g. odvetniku J. Vencajzu, ali pa pri lastniku Florjanske ulice št. 1 v Ljubljani. 770 3–2

Posojilnica v Radovljici razpisuje službo

praktikanta

z začetno plačo K 80.— mesečno.

Prošnje vlagati je do 16. aprila t. l.

772 3–2 **Ravnateljstvo.**

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z električnim obratom.

Vsled direktnega uvoza kakor tudi zaradi velike razpečave lahko dobavljam povsod za izvrstno priznana, s strojem in racionalno žgano kavo, ki je vsak dan sveža, torej zelo aromatična, najfinjša kakovosti in najbolj poceni.

Pozor veleecenjene gospodinje!

Prodajam pa posamezne vrste kakor tudi najbolj preizkušene zmesi. Prednosti s strojem žgane kave pred navadnim praženjem so splošno priznane; o tem se lahko vsakdo prepriča z malo poskušnjo.

Z odličnim spoštovanjem

1194 72

KAREL PLANINŠEK
na Dunajski cesti.

(Postajališče električne cestne železnice.)

Borzna poročila.

'Kreditna banka' v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 10. aprila 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99 90	100 10
4% srebrna renta	99 90	100 10
4% avstrijska krona renta	100 —	100 20
4% slata renta	116 30	118 60
4% ogrska krona	96 95	97 15
4% slata	116 30	116 60
4% posojilo dežele Kranjske	99 50	101 —
4% posojila mesta Spljet	100 50	101 50
4% Zader	100 —	101 —
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100 90	101 90
4% češka deš. banka k. o.	100 —	100 15
4% z. o.	100 05	100 45
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 30	101 30
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	106 —	107 —
4% zast. pisma Innerst. hr.	100 20	101 20
4% ogr. cen. dež. hr.	100 —	100 60
4% hip. banke	100 —	100 65
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99 50	100 50
4% obl. češke ind. banke	100 50	101 50
4% prior. Trst-Poreč. lok.	99 90	101 —
4% prior. dol. žel.	99 50	100 —
3% juž. žel. kup. 1/2, 1/4	315 85	317 85
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 35	101 35

Srečke.	197 —	200 —
Srečke od 1. 1860 1/2	286 50	288 50
1864	162 50	164 50
tiske	297 —	307 —
sem. kreditne I. emisije	302 —	312 —
II.	266 —	273 —
ogr. hip. banke	101 —	110 —
arbske a frs. 100 —	151 75	162 75
turške	24 50	26 50
Basilika	472 50	482 50
Kreditne	78 —	84 —
Inomoške	91 —	97 —
Krakovske	59 —	66 80
Ljubljanske	51 25	53 25
Avstr. rud. križa	32 25	34 25
Ogr.	59 —	65 —
Rudolfove	71 —	76 —
Salcburške	524 50	534 50
Dunajske kom.		

Delnice.	127 10	128 10
Južne železnice	685 25	686 25
Državne železnice	1640 —	1649 —
Avstr. ogrske bančne delnice	679 50	680 50
Avstr. kreditne banke	815 —	816 50
Ogrske	243 50	244 50
Zivnostenske	653 —	655 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	561 50	558 25
Alpinske montan	2640 —	2660 —
Praške žel. indr. družbe	561 50	562 50
Rima-Murányi	275 —	280 —
Trbovljske premog. družbe	587 —	594 —
Avstr. orožne tovr. družbe	152 —	154 —
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11 30	11 38
C. kr. cekin	19 12	19 15
20 franki	23 45	23 53
20 marke	23 98	24 06
Severeiens	117 375	117 575
Marko	95 85	96 —
Laški bankovci	252 25	253 25
Rublji	4 84	5 —
Dolarji		

2371 III 2 12. januarja 1905.

Gospodu
Iekarju Piccoli
Ljubljana.

Prosim, pošljite mi 12 škatljic
Vaših izbornih salmijakovih pastil.

Veselošpotovanjem
Julija Milischka,
Dunaj XIV. 1, Goldschlagstr. 1.
Cena škatljici 20 vin. — Manj nego 11 škatljic,
ki stanejo 2 kroni, se po pošti ne pošilja.

Ali že veste?
Naroči se lahko tudi sama
sebita izdaja „Slovenca“
Stane le 7 K na leto

Osební kredit za
uradnike, častnike,
učitelje itd. Samostojni
konzorčiji Uradniškega
društva za hranilne vloge
in predjme dovoljujejo
posojila na osebni kredit
pod najzmernejšimi pogoji
tudi proti dolgoletnim od-
plačilom. Posredovalec so
izključeni. Naslove kon-
sorcijske naznani brez-
plačno osrednje vodstvo
Uradniškega društva na
Dunaju, Wipplinger-
strasse 25. 720 39-4

Hiša **I. nadstro-**
pna polvila
z vrto
v Ljubljani

solčna lega, s krasnim prostim razgledom
na pogorje, na prahu prostem, čistem zraku
in jako mirnem kraju blizu cerkve se pod
prav ugodnimi pogoji radi rodbinskih razmer
takoj prod. Hiša je bila pred tremi
leti zidana. 796 3—2
Le pismene ponudbe (z znamko za od-
govor pod „Polvila“ na upravn. tega lista.

Najnovejši

Dunajski modni klobuki

... za dame in deklice ...

v največji izbiri v zalogi.

Elegantni žalni klobuki

740 4—4 vedno v zalogi.

Klobuki se sprejemajo v moderniziranje pri

PAVLINI RECKNAGEL

Mestni trg št. 3.

Velika

eksporna tvrdka.

Ljubljana

Dunajska cesta št. 12

Franc Keber

urar in trgovec z

zlatino in srebrnino

priporoča slavn. občinstvu svojo veliko zalogo ur, verižic,

prstanov i. t. d. po najnižjih cenah. 286 10—16

Št. 109, srebrna cil. rem. ura v kamnih tekoča gld. 3-75

137, srebrna anker rem ura s tremi močn. pokrovi 5-90

155, srebrna cil. rem. ženska ura, močno kolesje 4-50

Zahtevajte veliki in najnovejši cenik, ki ga razpošljem brezplačno.

Minka, enkrat za vselej ti danes povem,

Ako hočeš ostati, čuj me, kar zapovem,

Kupuj testenine, ki meni diše,

A to so ljubljanske, zapomni si že.

Reci trgovcu, naj ti družih ne vsiljuje

On dal ti bo, kar se v Ljubljani izdeljuje,

No, če ne bi imel ljubljansko blago

Izrazi mu željo in preskrbel ti je bo.

278 10—10

Gospodinja.

Pošteno, skrbno 16 do 24 let staro,

vseh domačih opravil vajeno

dekle

ki razume vsaj nekoliko računstva in na-

vadnega knjigovodstva, dobi službo v

malem mestu na deželi. Prednost imajo take,

ki so poslovale že kdaj v mesnici. Naslov:

pove upravništvo. 777 5—4)

Trgovski učenec,

ki je dovršil dve realki v Ljubljani in je bil že eno

ieto in pol v praksi, želi vstopiti v kako večjo trgo-

vino z mešanim blagom in železnino, da se popol-

noma izuri, ker bo pozneje prevzel sam trgovino.

Najrajše bi vstopil v Ljubljani, ako tam ni mogoče,

tudi v večjem kraju na deželi.

Pogoje pove šolsko vodstvo v Starem Trgu

pri Ložu. 795 3—2

Jakob Zalaznik

Slav. občinstvu priporočam ob priliki

velikonočnih

praznikov

svojo veliko zalogo različnih cukrenih, ka-

kor tudi galanterijskih prhov. — V zalogi

imam v veliki izbiri domača in inozemska

vina v steklenicah, najfinejše likerje,

pravi Maraskin iz Zadra, Benediktinec,

Alaš in druge. 691 3—3

Vsak dan sveži

šarklji, pince in titole.

Sveže blago!

Slaščičarna ...

kavarna in pekarna

Stari trg št. 21 ...

Po naročilu izgotavljam raznovrstne

potice

mandeljnov, rozinov, me-

dene, orehove i. t. d.

V kavarni

se dobiva bela in črna ka-

va, čaj, fini likerji i. t. d.

Točna postrežba!

Filijalke:

Mestni trg 6. Sv. Petra cesta 26.

400 104—12

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča

visokočastiti du-

hovščini in cer-

kvenim predstoj-

ništvom svojo naj-

starejšo tvrdko za izdelavo

cerkvenih posod in

orodja.

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebujete

ali nameravate napraviti

prosim Vas, blagovolite

mi pisati in takoj poš-

ljem vzorce. Stare reči

popravim, pošlatim itd.

Velika zaloga elektr. svetil

in kiparskih del.

Počakajte!

z nakupom potrebnih

čevljev

dokler ne izide veliki slo-

venski krasni cenik

ki ga razpošlje tekom pri-

hodnjega tedna. 593 3

Fr. Szantner

v Ljubljani, Selenburgove ul. 4

zastonj in poštine prosto.

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustrovan

glavni cenik s nad 100 slikami vseh

vrst nikelaastih, srebrnih in zlatih ur

z znamko Roskopf, Hahn, Omega,

Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh

vrst solidnih zlatin in srebrin po

izvirnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3—

sist. Roskopf patent ura 4—

črna jekl. rem. ura 4—

ivic. izvir. Roskopf pat. ura 5—

Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50

srebr. „Gloria“ 7-60

oklep. verižica z ristično 1-50

na pero in karab. 15 gr. težka 2-50

raska Tuja nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50

ura s kukovico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3—

švarcvaldska ura K 2—.

Za vsako uro štetno pismeno jamstvo!

Nikak zasluga! Zamenja dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu

1077 (Brüx) št. 843, Češko. 100—79

Poljski mavec

(gips)

najboljše gnojilo za travnike in polja se do-

biva vedno svež pri

Štefanu Nagy

trgovina z železnino, zaloga železniških šin,

roman. in portlandskega cementa ter polje-

deljskih strojev. 746 3—3

Ljubljana, Vodnikov trg 5.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Podružnica iz Berlina.

Od nedelje 8. aprila do vštete sobote

14. aprila 1906: 751 2—2

Pasijonske igre

Kristusovo trpljenje.

2291 108 „Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-

munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev

in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje

spale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

2292 Eskompt in inkasno menio. 2293

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje prodajne na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal

izgubi.

2294 Borzna naročila. 2295

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti

ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od

dne vloge do dne vridga.

Promet s čeki in nakaznicami.